

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१८

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

सोमवार, दिनांक १९ मार्च, २०१८ / फाल्गुन २८, १९३९ (शके)

(१) महसूल, मदत व पुनर्वसन, सार्वजनिक बांधकाम
(सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) परिवहन, खारभूमी विकास मंत्री		
(३) कृषी, फलोत्पादन मंत्री		
(४) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री		
(५) पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यविकास मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५२

वहाळ-शिरंबे-वीर बंदर (ता.चिपळूण, जि.रत्नागिरी) मार्गावरील वरंदा
घाटमार्गाचा काही भाग अतिवृष्टीत वाहून गेल्याबाबत

(१) * १०५८१३ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय सार्वजनिक
बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

(१) वहाळ-शिरंबे-वीर बंदर प्रजिमा ३६ (ता.चिपळूण, जि.रत्नागिरी) या
मार्गावरील वरंदा घाटमार्गाचा काही भाग दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा
त्यासुमारास झालेल्या अतिवृष्टीत वाहून गेल्याने या मार्गावरील वाहतूक बंद
करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या मार्गावरील वाहतूक बंद करण्यात आल्याने तसेच या मार्गाला
पर्यायी असणारा मार्गसुद्धा वाहतुकीस धोकादायक झाल्याने वीर गावातील अनेक
वाड्यांच्या रहदारीची समस्या निर्माण झाली असून ग्रामस्थांना फार मोठे अंतर
पायी चालत जावे लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या मार्गावर कायमस्वरूपी उपाय म्हणून मार्गाच्या कि.मी. ८/४००, ९/२००, ९/७०० यादरम्यान संरक्षक भिंत बांधण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी सचिव, रस्ते तसेच अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, रत्नागिरी यांचेकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, त्यानुसार उक्त मार्गावर कायमस्वरूपी संरक्षक भिंत बांधण्यासाठी निधी उपलब्ध करून तातडीने संरक्षक भिंत बांधण्याचे काम सुरु करण्याबाबत तसेच वीर गावातील वाड्यांच्या रहदारीसाठी पर्यायी उपाययोजना करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय खरे आहे.

प्रश्नांकित रस्त्याच्या कि.मी.८/४०० मधील काही भाग क्षतिग्रस्त झाला होता. सुरक्षिततेच्या दृष्टीकोनातून या भागातील वाहतूक दि.१५.१०.२०१७ पासून बंद करण्यात आली होती. दरम्यानच्या काळात क्षतिग्रस्त भागात तातडीने दुरुस्ती करून वाहतूक दि.२७.१०.२०१७ पासून सुरु करण्यात आली. या भागातील दुरुस्तीचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे. रस्त्यावरील वाहतूक सुरळीतपणे चालू आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) व (५) प्रश्नांकित भागात संरक्षणभिंत बांधणे व मोठ्या सुधारणेचे काम मंजूर असून निविदा स्तरावर आहे. निविदा निश्चिती करून काम हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

**ढवळपूरी (ता.पारनेर, जि.अहमदनगर) येथील जमिनीची
बेकायदेशिररित्या विक्री केल्याबाबत**

(२) * १०६८४८ श्री.विजय औटी (पारनेर) : सन्माननीय महसूल मंत्री
पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ढवळपूरी (ता.पारनेर, जि.अहमदनगर) येथील श्री.लक्ष्मीनारायण देव विष्णु मंदिर हे नाव कमी करून व १३७ एकर जमिनीचा नवीन करार तयार करून सदर जमीन बेकायदेशिररित्या विक्री केल्याचे दिनांक १७ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर जमिनीची नोंदणी करताना संबंधित दुय्यम निबंधकानी कोणतीही पडताळणी न करता त्याबाबतचे दस्तावेज नोंदविले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार सदर जमीन बेकायदेशिररित्या विक्री करणाऱ्या संबंधितांवर तसेच जमिनीची नोंदणी करणाऱ्या दुय्यम निबंधकावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) श्री.हिंदुराव हारकू चेमटे व इतर रा. ढवळपूरी ता.पारनेर जि.अहमदनगर यांनी दिनांक १५/१/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये मौजे ढवळपूरी येथील गट नं.५६६,५६०/१ व ५६०/२ यांच्या ७/१२ उताऱ्यावरील श्री.लक्ष्मीनारायण देव विष्णु मंदिर हे नाव अचानक कमी करून बेकायदेशिररित्या फेरफार करून १३७ एकर जमीन लाटण्याच्या प्रकाराबाबत जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांच्याकडे तक्रार केली होती. तथापि उक्त तक्रारीच्या अनुषंगाने दिनांक २९/१/२०१८ रोजी सुनावणी ठेवण्यात आली असता तक्रारदार यांनी उपस्थित राहून त्यांच्या नावाने खोट्या सहाय्य करून सरकार दरबारी त्यांच्या नावे खोटी निवेदने सादर केलेली असून व कोणत्याही घटनेशी त्यांचा संबंध नसल्याचे लेखी निवेदन दिलेले आहे.

(२) दुय्यम निबंधक, पारनेर यांनी धर्मादाय आयुक्त, पुणे यांचेकडील परवानगी आदेश दिनांक ०९/११/२०१७ पाहून नोंदणी अधिनियम, १९०८ व महाराष्ट्र नोंदणी नियम, १९६१ मधील तरतुदीनुसार खरेदीखत नोंदविलेले आहे.

(३) (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कागल-निढोरी (ता.कागल, जि.कोल्हापूर) रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत

(३) * १०७४२८ श्री.हसन मुश्रीफ (कागल) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कागल-निढोरी (ता.कागल, जि.कोल्हापूर) हा २९ कि.मी. लांबीचा रस्ता कोकण तसेच गोवा व कर्नाटक राज्याकडे जाण्यासाठी महत्वाचा असून या तालुक्यातील ८५ खेड्यांपैकी सुमारे ५० खेड्यांना दळणवळणाच्या दृष्टीने सोईचा असलेल्या या रस्त्यावर असंख्य खड्डे पडले असून पावसामुळे रस्त्याची दुरुवस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रस्त्याच्या दुरुस्तीसाठी रुपये ११० कोटीचा प्रस्ताव सार्वजनिक बांधकाम विभागाने शासनाकडे मंजूरीसाठी पाठविला असतानाही ६ महिन्यापूर्वी शासनाने घोषित केलेल्या अॅन्युईटी तत्वावरील रस्त्यांच्या आराखडयामध्ये या रस्त्याच्या कामाचा समावेश करण्यात आला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार शासनाने घोषित केलेल्या अॅन्युईटी योजनेच्या आराखड्यात या रस्त्याचा समावेश करून रस्त्याचे काम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

प्रश्नांकित रस्ता निढोरी-गोरंबे-कागल-सांगाव-यडगुळ रस्ता रा.मा.१९५ चा भाग आहे. या भागात रस्त्याच्या डांबरी पृष्ठभागावर पडलेले खड्डे भरून रस्ता वाहतुकीसाठी सुस्थितीत आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्नांकित रस्त्याच्या दुरुस्तीसाठी काही कामे करावी लागणार आहेत. यापैकी काही कामे प्रगतीत आहेत. उर्वरित आवश्यक कामे मंजूरी निधी निकष प्राधान्य क्रमानुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

**नागपूर विभागातील पशुचिकित्सकांना 'ब्रुसेल्लोसिस'
आजाराची लागण झाल्याबाबत**

(४) * १०५६४१ श्री.बंटी भांगडिया (चिमूर), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर विभागातील १० टक्के पशुचिकित्सकांना 'ब्रुसेल्लोसिस' हा जीवघेणा आजार झाल्याचे दिनांक ९ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर 'ब्रुसेल्लोसिस' आजार गायीच्या दुधामधून किंवा गायीच्या चामड्याचे काम करणाऱ्यांना होत असून प्रामुख्याने पशुचिकित्सकांनाच जास्त प्रमाणात होत असल्याचे निदर्शनास येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नागपूर विभागासह राज्यातील अनेक खेड्यांमध्ये काम करणाऱ्या पशुचिकित्सकांना 'ब्रुसेल्लोसिस' या आजाराची बाधा होऊ नये यासाठी उपाययोजना करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर : (१) होय, खरे आहे.

सन २०११-१२ ते २०१७-१८ या कालावधीत नागपूर विभागातील १४.६९ टक्के पशुचिकित्सकांना सदर आजार ब्रुसेल्लोसिसबाधित पशुधनापासून झाल्याचे आढळून आले आहे.

(२) होय, पशुचिकित्सक पशुधनांच्या जननेंद्रीय तपासणी व पशुप्रजननसंबंधी कामे करीत असल्यामुळे त्यांना ब्रुसेल्लोसिसबाधित पशुधनापासून हा आजार होण्याची शक्यता आहे.

(३) नागपूर विभागात पशुधनांना ब्रुसेल्लोसिस रोगाची लागण व त्याचा प्रसार होवू नये म्हणून सन २०१५-१६ व सन २०१६-१७ मध्ये चार महिन्यावरील व एक वर्षाखालील १,४७,५६८ कालवडींना ब्रुसेल्लोसिसची लसमात्रा टोचण्यात आलेली आहे. तसेच पशुप्रजननासंबंधी कामे करताना बाधित जनावरांपासून ब्रुसेल्लोसिस

रोगाची बाधा होवू नये म्हणून पशुचिकित्सकांना हॅडग्लोजचा वापर करण्याबाबत सुचित करून हॅडग्लोजचा नियमित पुरवठा करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हर्बीसाईड टॉलरंट (एचटी) जीनचा समावेश असलेल्या तंत्रज्ञानाला जेनेटीक अप्रायझल इंजिनियरींग कमिटीने परवानगी नाकारल्याबाबत

(५) * १०५३५० श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हर्बीसाईड टॉलरंट (एचटी) जीनचा समावेश असलेल्या तंत्रज्ञानाला जेनेटीक अप्रायझल इंजिनियरींग कमिटीने परवानगी नाकारल्याने यासंदर्भातील चाचण्या थांबविण्यात आल्या, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात केंद्रीय कापूस संशोधन संस्था तसेच औरंगाबाद, जालना परिसरातील एका खाजगी कंपनीकडे या तंत्रज्ञानाचा समावेश असलेल्या बीयाण्यांच्या चाचण्या सुरु होत्या, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, असे असतानाही यवतमाळ जिल्ह्यात सुमारे २५ लाख हर्बीसाईड टॉलरंट बीयाण्यांची पाकिटे विकली गेल्याचे निरीक्षण केंद्रीय कापूस संशोधन संस्थेने नोंदविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर बियाणे मोठ्या प्रमाणात मान्यतेशिवाय विकले गेले असल्याने त्यांचे बीजोत्पादन कुठे झाले याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, चौकशीअंती याप्रकरणी जबाबदार असणाऱ्या संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) हे खरे नाही.

बी.टी.कापसाच्या बियाणांमध्ये तणनाशकाला सहनशील असणारे जनुक (Herbicide Tolerant Transgenic genes) वापरून बियाणांचे उत्पादन व विक्री करण्याचा प्रस्ताव केंद्र शासनाच्या जेनेटीक इंजिनियरींग अप्रायझल कमिटीकडून महिको या बियाणे कंपनीने मागे घेतलेला आहे. म्हणून चाचण्या थांबविण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(२) बी.टी.कापसाच्या बियाणांमध्ये तणनाशकाला सहनशील असणाऱ्या बियाणांची चाचणी महिको या बियाणे कंपनीकडून सन २००८ ते २०१० या कालावधीत केंद्र शासनाच्या जेनेटीक इंजिनियरींग अप्रायझल कमिटीच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आलेली होती.

यासंदर्भात केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने महिको या बियाणे कंपनीवर दिनांक ०८/१२/२०१७ रोजी मौजे धानोरा येथील गोदामावर केलेल्या कार्यवाहीत सुमारे ५८.४० क्विंटल तणनाशकाला सहनशील असणाऱ्या कापूस बियाणांचा साठा आढळून आलेला आहे.

(३) केंद्रीय कापूस संशोधन संस्था, नागपूर या केंद्र शासनाच्या संस्थेकडून प्राप्त अहवालानुसार जादू, एटीएम, बलभद्र, अर्जुन, कृष्णा-गोल्ड या ५ ब्रँडेड नावाच्या बी.टी. कापूस बियाणांमध्ये तणनाशकाला सहनशील असणारे जनुक आढळून आलेले आहे. यवतमाळ जिल्ह्यात तणनाशकाला सहनशील असणाऱ्या बियाणांच्या विक्रीबाबतची निश्चित आकडेवारी उपलब्ध नाही.

(४) व (५) बी.टी.कापसाच्या बियाणांमध्ये परवानगी नसलेले तणनाशकाला सहनशील असणारे जनुक वापरून बियाणे उत्पादक कंपन्यांनी बियाणांची विक्री करत असल्याची बाब निदर्शनास आल्याने यासंदर्भात चौकशी करण्याकरीता विशेष तपास पथकाची स्थापना करण्यात आलेली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

धामापुर ते नुरुरपार (ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग)
रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत

(६) * १०९९०९ श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मालवण-नेरुरपार-कुडाळ (ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग) या मार्गावरील धामापुर ते नुरुरपार या रस्त्यावरून अवैध वाळूची अहोरात्र वाहतूक होत असल्यामुळे रस्त्यावर खड्डे पडून रस्त्याची दुरवस्था झाली असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत ग्रामस्थांनी व लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम विभाग व पोलीसांकडे तक्रारी करूनही या अवैध वाहतुकीविरुद्ध कोणतीही कार्यवाही करण्यात न आल्याने ग्रामस्थांनी रस्ता रोको आंदोलन केले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त रस्त्याची दुरुस्ती करून अवैध वाळू वाहतूक करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

तथापि रस्त्याच्या डांबरी पृष्ठभागावर पडलेले खड्डे भरून रस्ता वाहतूकीसाठी सुस्थितीत ठेवण्यात आला आहे.

(२) ग्रामस्थांनी रस्ता रोको आंदोलन केले हे खरे आहे. निवेदन जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांना प्राप्त झाले आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्नांकितरस्ता चौके धामापूर ते कुडाळ रस्ता प्रजिमा ४१ चा भाग आहे. या रस्त्याची मालवण तालुक्यातील लांबी ११.२०० कि.मी. आहे.

या रस्त्यावरून वाळूची अवैध वाहतूक होत असल्याची कोणतीही बाब नाही. रस्त्याच्या डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरून रस्ता वाहतुकीस सुस्थितीत ठेवण्यात आला आहे. क्षतिग्रस्त भागातील मजबूतीकरणाची कामे मंजूरी, निधी, निकष व प्राधान्यक्रमानुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

**मौजे घोडेगाव (ता.आंबेगाव, जि.पुणे) येथील
बसस्थानकाची झालेली दुरवस्था**

(७) * ११०९७५ श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे घोडेगांव (जि.पुणे) येथे आंबेगाव व खेड तालुक्याच्या पश्चिम भागातील सर्वात मोठी बाजारपेठ, शासकीय व निमशासकीय कार्यालये, शाळा, महाविद्यालये असून घोडेगाव बसस्थानकावरून खेड, जुन्नर व आंबेगाव तालुक्यातील नागरिक, विद्यार्थी दररोज प्रवास करत असतांनाही घोडेगांव येथे सर्व सोई-सुविधांनीयुक्त बसस्थानक नसल्याने प्रवाश्यांची तसेच महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची गैरसोय होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ च्या तिसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, घोडेगांव हे खेड, जुन्नर व आंबेगाव तालुक्यातील आदिवासी गावांच्या दृष्टीने मध्यवर्ती ठिकाण असल्यामुळे स्थानिक लोकप्रतिनिधी व आदिवासी जनतेकडून सर्व सोई-सुविधांनीयुक्त बसस्थानक उभारण्याची मागणी करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, त्यानुसार घोडेगाव येथे सर्व सोई-सुविधांनीयुक्त बसस्थानक उभारण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) व (२) नाही.

(३) व (४) सदर जागेवर ४ फलाटांचे बसस्थानक कार्यान्वित असून, बसस्थानक इमारत मोठ्या आकाराचा मार्गनिवारा पध्दतीची आहे. त्यामध्ये प्रवाशांकरिता आसनव्यवस्था, उपहारगृह, प्रसाधनगृह इ. सोई-सुविधा देण्यात आलेल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिवरे (ता.भोर, जि.पुणे) येथील पुणे-सातारा महामार्गावरील
मोरीवर संरक्षक कठडे बसविण्याबाबत**

- (८) * ११४७४४ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जयकुमार गोरे
(माण) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून)
मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) शिवरे (ता.भोर, जि.पुणे) येथील पुणे-सातारा महामार्गावर दिनांक २५
डिसेंबर, २०१७ रोजी मध्यरात्री एक कार रस्त्यामधील मोरीच्या खड्ड्यात
उलटल्याने २ जणांचा मृत्यू व ५ जण गंभीर जखमी झाल्याचे निदर्शनास आले,
हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, येथील रस्त्याच्या मध्ये सुमारे ३० फूट खोलीची मोरी उघडी
असल्याने अपघात घडला असून याठिकाणी ठेकेदाराने संरक्षक कठडे लावले
असते तर सदर अपघात घडला नसता, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून याठिकाणी संरक्षक कठडे
बसविण्यासोबतच याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित ठेकेदारावर कारवाई
करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) पुणे-सातारा महामार्गावरील शिवरे येथे दि.२६
डिसेंबर, २०१७ रोजी वाहनचालकाचे वाहनावरील नियंत्रण सुटल्यामुळे कि.मी.
८१७/८४० मधील लहान पूलाच्या ओपनींग असलेल्या मध्यभागाच्या कठड्यावर
वाहन आदळून उडून नाल्यात पडल्याने २ जणांचा मृत्यू होऊन ५ जण जखमी
झाले हे खरे आहे.

केंद्र शासनाच्या भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणाने सर्व लहान/मोठे
पूलांच्या मध्य दुभाजकांना काँक्रीट भिंत बांधण्याच्या प्रस्तावास मान्यता दिलेली
असून त्यानुसार सुरक्षिततेच्या दृष्टीने मध्ये दुभाजकांच्या ठिकाणी भिंत
बांधणेबाबत सवलतकारास सूचना देण्यात आल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय
राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे

(३) ह्या प्रकल्पाच्या स्वतंत्र अभियंत्याच्या अभिप्रायानुसार देखभाल व सुरक्षेच्या
अभावापोटी दि. २१.१०.२०१६ पासून सवलतकारास करारनाम्याप्रमाणे दंड

आकारली जात असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे. तसेच राज्य शासनामार्फत सवलतकारावर उचित कारवाईसाठी अध्यक्ष, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांना कळविण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पंढरपूर-मल्हारपेठ (जि.सातारा) राज्यमार्गावरील
पुलाची दुरुस्ती करण्याबाबत**

(९) * ११३१५९ श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मायणी (जि.सातारा) येथील मुख्य गाव, बाजारपेठ व चांदणी चौक परिसराला जोडणाऱ्या व पंढरपूर-मल्हारपेठ राज्यमार्गावर असलेल्या मुख्य पुलावर मोठा खड्डा पडला असून त्याकडे संबंधित अधिकाऱ्यांचे दुर्लक्ष झाल्याने पूल वाहतुकीस धोकादायक होऊन केव्हाही अपघात घडण्याची शक्यता निर्माण झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार सदरहू पूलाची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत तसेच पूलाच्या दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

तथापि सदर पूलाच्या पृष्ठाभागावरील खड्डा खडी मिश्रीत डांबराने भरण्यात आला असून पूल वाहतुकीसाठी सुस्थितीत आहे.

(२) व (३) प्रश्नांकित पूल पंढरपूर-मल्हारपेठ रा.मा.१४३ वर कि.मी. ६२/३०० मध्ये आहे.पूलाची तपासणी केली असता काही दुरुस्तीची कामे करणे आवश्यक असल्याचे दिसून आले आहे. ही दुरुस्तीची कामे हाती घेण्यात येत आहेत. सदरस्थितीत पूल वाहतुकीस सुस्थितीत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

माहूर (जि.नांदेड) तालुक्यात ठिबक व तुषार सिंचन संच वाटपात झालेला गैरव्यवहार

(१०) * ११०१९७ श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा), श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माहूर (जि.नांदेड) तालुक्यात सन २०११ ते २०१७ या कालावधीत तुषार व ठिबक सिंचन संच वाटपाच्या योजनेमध्ये बनावट नावे टाकून प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांना अनुदान न देता शेतकऱ्यांची फसवणूक करून संबंधित प्रशासकीय यंत्रणा, संबंधित उत्पादक कंपनी व विक्रेत्यांनी करोडो रुपयांच्या अनुदानाचा अपहार केल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी संबंधित प्रशासन, जैन एरिगेशन प्रा.लि. जळगाव व माहूर तालुक्याचे विक्रेते शिवम एरिगेशन वाई बां यांनी बनावट प्रस्ताव सादर करून केलेल्या गैरव्यवहारामुळे संबंधित लाभार्थी शेतकरी योजनेच्या लाभापासून वंचित राहिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीअंती ठिबक व तुषार सिंचन संच वाटपात झालेल्या करोडो रुपयांच्या गैरव्यवहारास जबाबदार असणाऱ्या संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) याबाबत श्री. संदीप गंगाधर ठाकरे, रा. शिराळा ता. किनवट या शेतकऱ्याची बातमी दैनिक देशेन्नती या वृत्तपत्रात दि. २ जानेवारी, २०१८ रोजी प्रसिद्ध झाली होती. त्याचप्रमाणे दि. २२ जानेवारी, २०१८ च्या पत्रान्वये त्यांनी तक्रार अर्ज केला होता.

(२) व (३) सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने उप विभागीय कृषी अधिकारी, किनवट यांनी चौकशी केली. तक्रारीत उपस्थित प्रमुख मुद्दे व त्याबाबतची वस्तुस्थिती खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	तक्रारीतील प्रमुख मुद्दे	वस्तुस्थिती
I	तक्रारदार श्री.संदीप ठाकरे यांच्या मालकीच्या २ हेक्टर क्षेत्राच्या शेतीसाठी परस्पर ऑनलाईन अर्ज करून अनुदानाची रक्कम उचलण्यात आली.	श्री.ठाकरे यांचा अनुदानाचा प्रस्ताव सन २०११-१२ या वर्षाचा आहे. सन २०११-१२ मध्ये ऑनलाईन प्रस्ताव स्विकारण्याची पद्धत नव्हती. श्री.ठाकरे यांचा ऑफलाईन पद्धतीने प्रस्ताव स्विकारण्यात आला आहे. उप विभागीय कृषी अधिकारी यांनी केलेल्या पाहणीमध्ये श्री. ठाकरे यांच्या २ हे. क्षेत्रावर ठिबक बसविण्यात आल्याचे दिसून आले आहे.
II	अर्जदाराच्या नावाचे महाराष्ट्र ग्रामिण बँक उमरी या व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही बँकेत खाते नाही. त्यामूळे गैरअर्जदारांनी त्यांच्या नावाने बनावट कागद पत्रांच्या आधारे इतर कुठल्या तरी बँकेत खाते उघडून त्या खात्यात वर्ग करण्यात आली.	तत्कालीन कार्यपद्धती नुसार अर्जदाराने दिलेल्या विकल्पानुसार अनुदानाच्या रकमेचा धनादेश उत्पादक कंपनीच्या नावे देण्यात आला आहे.

III	किनवट व माहूर तालुक्यातील अनेक गावातील शेतकऱ्यांच्या नावाने बनावट प्रस्ताव तयार करून अनुदान उचलले आहे.	प्राप्त तक्रारींच्या अनुषंगाने उपविभागीय कृषी अधिकारी, किनवट यांचेकडून चौकशी करण्यात आली आहे. सदर चौकशीमध्ये तक्रारदारांच्या प्रक्षेत्रावर ठिबक संच बसविल्याचे आढळून आले आहे.
-----	--	---

उपविभागीय कृषी अधिकारी, किनवट यांनी केलेल्या चौकशीमध्ये तक्रारदार शेतकऱ्यांच्या शेतावर सुक्ष्म सिंचन बसविल्याचे आढळून आले आहे. त्यामुळे संबंधित लाभार्थी योजनेच्या लाभापासून वंचित राहिले नाहीत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील थकीत करमणूक कर वसूल करण्याबाबत

(११) * ११००४४ श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यातील जिल्हा प्रशासनाच्या बंद करण्यात आलेल्या करमणूक विभागाची केबल चालकांकडे १७ कोटी, बहुपडदा चित्रपटगृहांकडे ७१ कोटी व इव्हेंट कंपन्यांकडे कोट्यवधी रुपयांची थकबाकी असून वस्तू व सेवाकर लागू झाल्याचे कारण देत या केबलचालक, चित्रपट गृह व इव्हेंट कंपन्यांनी सदर कर भरला नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या केबलचालक, चित्रपट गृह व इव्हेंट कंपन्यांवर कोणत्याही प्रकारचे नियंत्रण नसल्याने थकबाकी भरण्यासाठी ते टाळाटाळ करित असून सदरच्या केबलचालकांचे परवाने नुतनीकरण करण्यात येऊ नये असे लेखी आदेश भारतीय टपाल विभागाने दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

- (४) असल्यास, त्यानुसार उक्त केबलचालक, चित्रपट गृहे व इव्हेंट कंपन्यांकडून थकीत कराची वसुली करून त्यांच्यावर दंडात्मक कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) राज्यघटना (१०१ वी सुधारणा) अधिनियम, २०१६ च्या अनुषंगाने मनोरंजन, संस्कृती आणि खेळ विषयक सेवा यावर दि.०१ जुलै, २०१७ पासून वस्तू व सेवा कर बसविण्यात आला आहे. त्यामुळे, दि.०१ जुलै, २०१७ पासून करमणूकीच्या साधनांवर महसूल व वन विभागाकडून करमणूक शुल्क वसूल केला जात नाही.

तथापि, माहे जून, २०१७ अखेर पुणे जिल्ह्यातील शहर व ग्रामीण भागातील एकूण ११७१ केबल चालकांकडे थकीत असलेल्या करमणूक शुल्काच्या सुमारे रु. १७ कोटी इतक्या रकमेपैकी माहे जानेवारी २०१८ अखेर सुमारे रु. २.४५ कोटी इतक्या रकमेची वसूली करण्यात आली असून उर्वरित रकमेच्या करमणूक शुल्काच्या वसूलीची कार्यवाही क्षेत्रीय पातळीवर नियमानुसार करण्यात येत आहे. करमणूक शुल्काची थकबाकी असणाऱ्या संबंधित केबलचालकांच्या परवान्यांचे नुतनीकरण करण्यात येऊ नये, याबाबत जिल्हाधिकारी कार्यालय, पुणे यांनी संबंधित पोस्ट मास्तर यांना कळविले आहे. तसेच, सदर स्थितीत पुणे जिल्ह्यातील इव्हेंटबाबत संबंधित इव्हेंट कंपन्यांकडे करमणूक शुल्काची कोणतीही थकबाकी शिल्लक नाही.

प्रश्नाधीन बहुविध चित्रपटगृह संकुलांनी करमणूक शुल्क माफीच्या कालावधीत प्रेक्षकांकडून जी गैरवाजवी लाभाची रक्कम वसूल केली आहे, ती रक्कम शासनाकडे जमा करणेबाबत अपर जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी प्रथम संबंधितांना नोटीसा दिल्या व तदनंतर दि.३०/०३/२०१३ रोजी आदेश दिले होते. सदर आदेश विभागीय आयुक्त, पुणे व मा. मंत्री (महसूल) यांनी अनुक्रमे दि.२९/०४/२०१४ व दि.१९/०९/२०१७ च्या आदेशान्वये कायम केलेले आहेत.

मा. मंत्री (महसूल) यांच्या उक्त आदेशांविरुद्ध संबंधित बहुविध चित्रपटगृह संकुल मालकांनी मा. मुंबई उच्च न्यायालयामध्ये रिट याचिका दाखल केल्या असता, मा.मुंबई उच्च न्यायालयाने सदर याचिका निकाली

काढतांना मा. मंत्री (महसूल) यांचे उक्त आदेश रद्द केले असून प्रस्तुत प्रकरणी गुणवत्तेच्या आधारावर निर्णय घेण्याबाबत महसूल व वन विभागातील प्रधान सचिव यांना निर्देश दिले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हिंगोली जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांचे ठिबक व तुषार सिंचन संच
योजनेचे अनुदान थकविल्याबाबत**

(१२) * ११०२७१ डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयामार्फत उपलब्ध पाण्याचा काटकसरीने वापर व्हावा या उद्देशातून ठिबक व तुषार सिंचन संच अनुदान योजना राबविली जात असून तुषार सिंचन संच योजनेमध्ये सुमारे साडे नऊ हजार रूपये तर ठिबक सिंचन संच योजनेमध्ये सुमारे २० हजार रूपयांचे अनुदान लाभार्थींना दिले जात असून सदरहू अनुदानाची रक्कम शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात जमा करण्यात येते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, हिंगोली जिल्ह्यात कृषी खात्याची सदरहू ठिबक व तुषार सिंचन संच योजना बारगळली असून मागील वर्षातील सव्वा दोन हजार शेतकऱ्यांच्या दोन कोटी रूपयांच्या अनुदानाची रक्कम अद्यापही मिळालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू अनुदानाची रक्कम मिळण्यासाठी वारंवार जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयात जाऊनही अद्यापी अनुदानाची रक्कम अदा करण्यात आली नसून त्याबाबत त्यांना कोणतीही स्पष्ट माहितीही दिली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत चौकशी करून हिंगोली जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना ठिबक व तुषार सिंचन संच योजनेचे अनुदान तातडीने देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) होय. प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजनेतर्गत प्रति थंब अधिक पिक (सूक्ष्म सिंचन) घटकाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार विहित केलेल्या खर्च मर्यादेत अल्प व अत्यल्प भुधारक शेतकऱ्यांना ५५% व इतर शेतकऱ्यांना ४५% एवढी अनुदानाची रक्कम पुर्वसंमती प्राप्त सूक्ष्म सिंचन संच बसविलेल्या व अनुदान मागणीचा प्रस्ताव सादर केलेल्या शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा केले जाते.

(२) सूक्ष्म सिंचन योजनेची अंमलबजावणी त्या-त्या वर्षात उपलब्ध अनुदानाच्या मर्यादेत करणे क्रमप्राप्त आहे. हिंगोली जिल्हयाला सन २०१६-१७ या वर्षात रु. १२ कोटी एवढा निधी उपलब्ध करून देण्यात आला होता सदर निधीच्या मर्यादेत पात्र ६४७० अर्जदार शेतकऱ्यांपैकी ५०३० अर्जदार शेतकऱ्यांना सूक्ष्म सिंचन संच बसविण्यासाठी पुर्वसंमती देण्यात आली. पुर्वसंमती देण्यात आलेल्या व प्रत्यक्षात सूक्ष्म सिंचन संच बसवून अनुदानासाठी प्रस्ताव सादर केलेल्या ४९८४ शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर अनुदानाची रक्कम जमा करण्यात आली आहे. पुर्वसंमती प्राप्त सूक्ष्म सिंचन बसविलेल्या व अनुदानासाठी प्रस्ताव सादर केलेल्या कोणतीही लाभार्थ्यांचे अनुदान प्रलंबित नाही.

(३) नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाणजू ते नायगांव (ता.वसई, जि.पालघर)

यादरम्यान सागरी पूल बांधण्याबाबत

(१३) * ११०३९१ श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाणजू (ता.वसई, जि.पालघर) हे गाव भाईंदर आणि नायगांव या रेल्वे स्थानक आणि खाडीवरील पुलांच्या मध्यभागी असून चारही बाजूंनी पाण्यानी वेढलेले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येथील ग्रामस्थांनी पाणजू ते नायगांव यादरम्यान स्वतंत्र पूल बांधण्याची मागणी गत अनेक वर्षांपासून मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांच्याकडे केली असून त्याबाबत अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पाणजू ते नायगांव यादरम्यान पूल नसल्यामुळे ग्रामस्थांना नायगांवच्या किनाऱ्यावरून बोटीने प्रवास करावा लागत असल्याचे तसेच रात्री ८ वाजता नंतर बोटीचा प्रवास बंद असल्याने रेल्वे पुलावरून प्रवास करावा लागत असल्यामुळे नागरिकांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत चौकशी करून पाणजू ते नायगांव या दरम्यान सागरी पूल बांधण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) विषयांकित पुलाचे काम निकष, मंजूरी व निधी उपलब्धततेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

चांदुर रेल्वे, धामणगाव रेल्वे व नांदगाव खंडेश्वर (जि.अमरावती)

तालुक्यातील अवैध रेती वाहतुकीबाबत

(१४) * १०८७२३ प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.रणजीत कांबळे (देवळी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चांदुर रेल्वे व धामणगाव रेल्वे (जि.अमरावती) तालुक्यातील अवैध रेती वाहतुक रोखण्यासाठी दक्षता पथके व चेक पोस्ट स्थापन केला असतांनाही रेतीची अवैधरित्या व वाहने क्षमतेपेक्षा जास्त भरून वाहतुक सुरु असून संबंधित

प्रशासन याकडे हेतुपुरस्सर दुर्लक्ष करीत असल्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ६ डिसेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास संबंधितांना कळविले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच वाघोडा-बेलोरा (ता.नांदगाव खंडेश्वर, जि.अमरावती) या मार्गावर अतिभार अवैध रेतीवाहतूक करण्यात येत असल्यामुळे रस्त्याची दुरुवस्था होऊन रस्त्यावर अपघाताचे प्रमाण वाढल्याचे दिनांक २५ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार अमरावती जिल्ह्यातील उक्त तालुक्यांत होणारी अवैध रेती वाहतूक थांबविण्याबाबत तसेच अवैध रेती वाहतूक करणाऱ्यांवर व याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत तसेच वाघोडा-बेलोरा या रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) रेतीची अवैध तसेच वाहनाच्या क्षमतेपेक्षा अधिक रेती भरून वाहतूक होत असल्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी तहसीलदार, चांदूर रेल्वे व तहसीलदार, धामणगांव रेल्वे यांचेकडे डिसेंबर, २०१७ मध्ये लेखी पत्रांद्वारे तक्रार केली आहे.

बेलोरा, ता.नांदगाव खंडेश्वर येथे कोणताही रेतीघाट नाही. तथापि, इतर वाहतूकीसोबतच काही प्रमाणात रेतीची वाहतूक करणारी वाहने देखील वाघोडा-बेलोरा या रस्त्याने जातात. सदर रस्ता काही प्रमाणात नादुरुस्त झाला असून या रस्त्याच्या दुरुस्तीसाठी तसेच त्यावरील दोन मोऱ्यांच्या बांधकामाकरीता कामाची निविदा प्रक्रिया पूर्ण होऊन कंत्राटदारास कार्यारंभ आदेश देण्यात आलेले आहेत.

अमरावती जिल्ह्यातील प्रत्येक तालुक्यात गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन व वाहतूकीस प्रतिबंध करण्यासाठी भरारी पथके स्थापन करण्यात आली असून सदर पथकांमार्फत अमरावती जिल्ह्यात माहे एप्रिल, २०१७ ते फेब्रुवारी, २०१८ या कालावधीत गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन व वाहतूकीच्या ७७३ प्रकरणांमध्ये दंडात्मक कार्यवाही करून रु.१६८.१६ लक्ष इतकी रक्कम वसूल

करण्यात आली आहे. तसेच गौण खनिजाच्या अवैध उत्खनन व वाहतुकीच्या संदर्भात एकूण ३४ प्रकरणात गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे मार्डा अंतर्गत काळागोटा (ता.तिवसा, जि.अमरावती) येथील पारधी समाजाला जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(१५) * ११५६५४ अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे मार्डा अंतर्गत काळागोटा (ता.तिवसा, जि.अमरावती) येथील पारधी समाज ३० वर्षांपासून ई-क्लास जमिनीवर राहत असून घरकुल मंजूर असतांना सुध्दा जागा उपलब्ध नसल्याने त्यांना घरकुलापासून वंचित रहावे लागत असल्यामुळे येथील गट क्र. ३८४ मधील ई-क्लास जागा त्यांना घरकुलासाठी उपलब्ध करून देण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २४ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास जिल्हाधिकारी, अमरावती यांच्याकडे निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, निरुळगंगामाई (ता.भातकुली, जि.अमरावती) येथील १८ कुटुंबे सन १९९४ पूर्वी पासून शासकीय जागेवर राहत असून पंतप्रधान आवास योजने अंतर्गत त्यांना घरकुल मंजूर असतानाही स्वतःच्या जागेअभावी घरकुलाचा लाभ घेता येत नसल्याने स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी, अमरावती यांच्याकडे याबाबत निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या दोन्ही प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार पारधी समाजाच्या घरकुलासाठी काळागोटा येथील गट क्र.३८४ मधील ई-क्लास जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत तसेच निरुळगंगामाई येथील घरकुल मंजूर असलेल्या १८ कुटुंबांनाही घरकुलासाठी जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३), (४) व (५) मौजे मार्डा अंतर्गत काळागोटा, ता. तिवसा येथील पारधी समाजातील लाभार्थींचे अतिक्रमण नियमानुकूल करणे तसेच घरकुल मंजूर लाभार्थींना काळागोटा येथे गट क्र. ३८४ मधील ई-वर्ग जागा मंजूर करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दि. २४/११/२०१७ रोजी जिल्हाधिकारी, अमरावती यांचेकडे निवेदनाद्वारे केली आहे.

या प्रकरणी प्राप्त झालेला प्रस्ताव अपूर्ण असल्याने तहसिलदार, तिवसा यांनी दि. ११/१२/२०१७ च्या पत्रान्वये सचिव, ग्राम पंचायत, मार्डा, ता. तिवसा यांना गावठाण विस्तार मार्गदर्शक सुचीनुसार परिपूर्ण प्रस्ताव विनाविलंब सादर करण्याबाबत कळविले आहे.

मौजे निरुळ गंगामाई, ता. भातकुली येथील १८ कुटुंबांनी निवासी प्रयोजनार्थ केलेले अतिक्रमण नियमानुकूल करण्याबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दि. ०३/०२/२०१८ रोजी जिल्हाधिकारी, अमरावती यांचेकडे निवेदनाद्वारे केली आहे. सदरहू प्रकरणी जिल्हाधिकारी, अमरावती यांनी दि.२०/०२/२०१८ च्या पत्रान्वये तहसिलदार, भातकुली यांना प्रचलित तरतुदीनुसार परिपूर्ण प्रस्ताव सादर करण्याबाबत कळविले असून तहसिलदार, भातकुली यांचे स्तरावर पुढील कार्यवाही प्रगतीत आहे.

वाशिम जिल्ह्यात द्रवनत्राचा तुटवडा निर्माण झाल्याबाबत

(१६) * १११५४३ श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशिम जिल्ह्यात देशी गायींचे जतन संवर्धन व वंशावळ सुधारण्यासाठी कृत्रिम रेतन आवश्यक असून त्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या लिक्विड नायट्रोजन द्रव्याचा तुटवडा निर्माण झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत चौकशी करून लिक्विड नायट्रोजन द्रव्ये तातडीने उपलब्ध करून पशुपालकांची होत असलेली गैरसोय दूर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर : (१) वाशिम जिल्ह्यामध्ये दिनांक २८.१०.२०१७ ते २४.१२.२०१७ या कालावधीत द्रवनत्राचा तुटवडा निर्माण झाला होता.
(२) व (३) सदयस्थितीत वाशिम जिल्ह्यात कृत्रिम रेतन कार्यासाठी आवश्यक द्रवनत्राचा पुरवठा सुरळीत सुरु असून, कृत्रिम रेतनाचे कार्य देखील सुरळीतपणे चालु आहे.

**मुंबई-गोवा महामार्गावरील माणगाव ते वडखळ या टप्प्यातील
रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत**

(१७) * ११४८८८ श्री.संजय कदम (दापोली) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) माणगाव ते वडखळ या मुंबई-गोवा महामार्गावरील ३८ कि.मी. लांबीच्या रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणात खड्डे पडून रस्त्याची दुरुवस्था झाली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सुप्रीम इन्फ्रास्ट्रक्चर या कंपनीमार्फत या रस्त्याचे काम सुरु असून कंपनीच्या गैरकारभारामुळे तसेच कंत्राटदारांच्या अनियमित कामामुळे रस्त्याचे काम कित्येक महिने अपूर्ण राहिले असून रस्त्यावरील खड्ड्यांमुळे सन २०१७-१८ या एका वर्षात शेकडो नागरिक मृत्यूमुखी पडल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने माणगाव ते वडखळ या ३८ कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत तसेच सुप्रीम इन्फ्रास्ट्रक्चर या कंपनीवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) केंद्र शासनाच्या रस्ते, वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाच्या वतीने भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांचेमार्फत

मुंबई-गोवा लांबीतील पनवेल-इंदापूर ८४ कि.मी. चे चौपदरीकरणाचे काम प्रगतीत आहे. ह्या प्रकल्पात वडखळ ते इंदापूर लांबीतील खड्डे भरण्याचे काम ऑक्टोबर, २०१७ नंतर करून घेण्यात आलेले आहेत.

रस्त्यावर होणाऱ्या अपघातांची संबंधित पोलीस स्टेशनच्या नोंद वहीत नोंद घेण्यात येत असून संबंधित पोलीस स्टेशन कडून भारतीय दंड संहितेतील तरतुदीनुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येत असते.

चौपदरीकरणाचे अपूर्ण काम पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने केंद्र शासनाद्वारे मंजूर निधीतून सक्षम कंत्राटदारामार्फत पनवेल ते काराव (कि.मी.० ते कि.मी.३८) मधील लांबीचे काम प्रगतीपथावर असून पुढील लांबीतील (कि.मी.३८ ते कि.मी.८४) चौपदरीकरणाचे काम इतर सक्षम कंत्राटदारामार्फत करण्याबाबत सवलतदारास आदेश देण्यात आले असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांनी कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

दिल्ली-मुंबई इंडस्ट्रियल कॉरिडोर (DMIC) साठी संपादित केलेल्या जमिनीबाबत

(१८) * ११५५७१ श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दिल्ली-मुंबई इंडस्ट्रियल कॉरिडोर (DMIC) या प्रकल्पासाठी औरंगाबाद जिल्ह्यातील बिडकीन व परिसरातील पाच गांवांमधील शेतकऱ्यांच्या जमिनीसह जिल्ह्यातील अन्य ठिकाणच्या जमिनी शासनाने संपादित केल्या असून काही शेतकऱ्यांना जमीन विक्री करण्यास नियमबाह्यरित्या परवानगी देण्यात आली असल्याचे दिनांक २६ डिसेंबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामध्ये वर्ग २ च्या जमिनीची विक्री करण्यास परवानगी देतांना मुळ मालकांची वय योग्यता विचारात न घेता तसेच कुळ, इनाम, महारहाडोळा

या प्रकारातील तसेच गायरान व सिलिंग प्रकारातील एकूण १३५ प्रकरणात संबंधित निवासी उपजिल्हाधिकारी व सामान्य प्रशासन उपजिल्हाधिकारी यांनी नियमबाह्यरित्या जमीन विक्री करण्याच्या परवानग्या देऊन करोडो रुपयांचा गैरव्यवहार केला असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार नियमबाह्यरित्या परवानगी देणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांचेकडे प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने तपासणी करण्याकरिता त्यांनी दिनांक ३०.०६.२०१७ च्या आदेशान्वये तपासणी पथक गठीत केले होते. सदर पथकामार्फत केलेल्या तपासणीत भोगवटादार वर्ग-२ (कुळ, इनाम, महार हाडोळा, गायरान, सिलिंग) च्या जमिनी विक्री करण्यास अधिकार नसताना नियमबाह्य परवानगी देण्यात आली असल्याचे तसेच दिल्ली-मुंबई इंडस्ट्रियल कॉरिडोर (DMIC) या प्रकल्पांतर्गत मौजे बिडकीन व बन्नीतांडा, ता. पैठण, जि.औरंगाबाद येथील जमीन विक्री व्यवहार नियमानुकूल करण्यात आलेल्या ४९ प्रकल्पांपैकी १७ प्रकल्पात अनर्जित उत्पन्नाच्या रकमेची निश्चिती योग्यरित्या करण्यात आली नसल्याचे दिसून आले असल्याचा अहवाल तपासणी पथकाने सादर केला आहे. सदर अहवालानुसार विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांनी सदर अनियमिततेस जबाबदार असणाऱ्या श्री.विश्वंभर गावंडे, तत्कालिन निवासी उपजिल्हाधिकारी, औरंगाबाद व श्री.देवेंद्र कटके, तत्कालिन उपजिल्हाधिकारी, सामान्य प्रशासन, औरंगाबाद यांना विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांच्या दिनांक १८.१२.२०१७ च्या आदेशान्वये शासन सेवेतून निलंबित करण्यात आले आहे. तसेच श्री.किसन लवांडे, तत्कालिन अपर जिल्हाधिकारी, औरंगाबाद, श्री.पी. एल. सोरमारे, अपर जिल्हाधिकारी, औरंगाबाद व श्री.रविंद्र राजपुत, तत्कालिन निवासी उपजिल्हाधिकारी, औरंगाबाद यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे.

तसेच दिल्ली-मुंबई इंडस्ट्रियल कॉरिडोर (DMIC) या प्रकल्पासाठी विक्री व्यवहार नियमानुकूल केलेल्या १७ प्रकरणात विहित कार्यपद्धतीनुसार योग्य

मुल्यांकन निश्चिती करणेबाबत जिल्हाधिकारी, औरंगाबाद यांना दिनांक २९.१२.२०१७ च्या पत्रान्वये कळविण्यात आलेले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

करमाळा (जि.सोलापूर) तालुक्यातील रस्त्यांचे बांधकाम करण्याबाबत

(१९) * ११०९८७ श्री.नारायण पाटील (करमाळा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) करमाळा (जि.सोलापूर) तालुक्यातील बाभूळगांव - जिंती - पारेवाडी - उमरड - कुंभेज प्रजिमा-०३, किमी २४/०० ते २८/०० लांबीच्या रस्त्याचे व पांडे - शेलगांव - साडे - घोटी - केम, प्रजिमा-१०, किमी ००/०० ते १२/०० रस्त्याचे तसेच कोळगाव - निमगांव - गौडरे - नेरले - वरकूट - प्रजिमा-०६, किमी २०/०० ते २९/५०० लांबीच्या रस्त्याचे खडीकरण व डांबरीकरण करण्यासाठी निधी मिळण्याबाबत व उक्त रस्त्यांचा समावेश गट-ब अंतर्गत (ए.एम.सी.) मध्ये करण्याबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांचेकडे दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री महोदयांनी सदर रस्ते गट-ब अंतर्गत समाविष्ट करता येतील काय याबाबतची तपासणी करण्याबाबत सचिव, रस्ते, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांना आदेशित केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त रस्त्यांचा समावेश गट-ब अंतर्गत (ए.एम.सी.) मध्ये करण्याबाबत तसेच रस्त्यांसाठी निधीची तरतूद करून तातडीने रस्त्यांचे काम करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, ही बाब खरी आहे.

या संदर्भात श्री. नारायण गोविंदराव पाटील वि.स.स. (करमाळा) यांनी दि. १३/९/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये मा. मंत्री (सा.बां.) यांचेकडे निवेदन सादर केले आहे.

(२) ही बाब खरी आहे.

मा. मंत्री (सा.बां.) यांनी प्रस्तुत निवेदनावर कामे अ.एम.सी मध्ये घेण्याबाबत तपासावे असे अभिप्राय नमुद केले आहेत.

(३) व (४) प्रश्नांकित रस्त्यापैकी बाभुळगाव-जिंती-पारेवाडी-उमरड-कुंभोज-रस्ता प्रजिमा ३ असून ३९.४० कि.मी. लांबीचा आहे. पांडे-शेलगाव-सांडे-घोटी-केमे-रस्ता प्रजिमा-१० असून २५ कि.मी. लांबीचा आहे. कोरगाव-निमगाव-नरेल वरकुट रस्ता प्रजिमा ६ असून लांबी ५०.४०० किमी आहे. या तिन्ही रस्त्याच्या दुरुस्ती व देखभालीसाठी ठेकेदारी निश्चित करण्यात आली आहे. रस्त्याच्या डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरण्यात आले आहेत. रस्त्यावरून वहातूक सुरळीत चालू आहे. रस्त्याच्या काही क्षतिग्रस्त लांबीत मजबुतीकरण डांबरीकरण व इतर आवश्यक दुरुस्तीची कामे करणे आवश्यक आहे. ही कामे मंजूरी निधी, निकष व प्राधान्यक्रमानुसार हाती घेण्याची नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

चिकलठाणा (ता.जि.औरंगाबाद) येथील शासकीय

जागेवर अतिक्रमण केल्याबाबत

(२०) * ११३५०७ श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिकलठाणा (ता.जि.औरंगाबाद) येथील गट नं. ४७२ मध्ये शासनाची २५ एकर जागा असून माहे ऑगस्ट, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान या जागेवर शेकडो लोकांनी अतिक्रमण केले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या अतिक्रमण धारकांनी प्लॉट पाडून सदर प्लॉट ५ ते १० हजार रुपयांत विक्रीस काढले असून याबाबत मंडळ अधिकारी व तहसीलदार यांना माहिती देवूनही अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली हे काय,
 (४) असल्यास, चौकशीनुसार चिकलठाणा येथील शासकीय जागेवर केलेले अतिक्रमण निष्कासित करून अतिक्रमण करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) मौजे चिकलठाणा, ता.जि.औरंगाबाद येथील ग.नं. ४७२ मधील १०.४१ हे.आर एवढ्या शासकीय जमिनीवर १९ अतिक्रमण धारकांनी घरासाठी व शेतीसाठी अतिक्रमण केले होते. सदर अतिक्रमण दिनांक ११.०८.२०१७ रोजी निष्कासित करण्यात आले आहे. सदर अतिक्रमण धारकांनी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दुसरे अपील क्र.५४४/२०१७ सह सिव्हील अप्लीकेशन क्र. १०६५८/२०१७ दाखल केले आहे. त्यावर मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक १६.०८.२०१७ रोजी एकत्रित सुनावणी घेऊन पुढील सुनावणीच्या तारखेपर्यंत "जैसे थे" परिस्थिती ठेवण्याबाबतचे आदेश दिले आहेत. सद्यःस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.
 (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

झासीनगर (ता.अर्जुनी मोरगाव, जि.गोंदिया) उपसा सिंचन योजनेकरिता संपादित केलेल्या जमिनीचा मोबदला देण्याबाबत

- (२१) * ११५७१९ श्री.विजय रहांगडाले (तिरोडा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
 (१) झासीनगर (ता.अर्जुनी मोरगाव, जि.गोंदिया) उपसा सिंचन योजनेकरिता सन २००२ मध्ये परिसरातील शेतकऱ्यांच्या उपजाऊ जमिनी संपादित करण्यात आल्या, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, सदर जमिनीच्या संपादनानंतर १५ वर्षांचा कालावधी झाला असतानाही येथील शेतकऱ्यांना मोबदला देण्यात आला नाही, हे ही खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

- (४) असल्यास, चौकशीनुसार झासीनगर उपसा सिंचन योजनेकरिता संपादित केलेल्या जमिनीचा मोबदला शेतकऱ्यांना देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) झासीनगर उपसा सिंचन योजनेकरीता संपादित केलेल्या जमिनीबाबतच्या एकूण ६ प्रकरणांपैकी ४ प्रकरणांमध्ये संपादित जमिनीचा पूर्णपणे मोबदला देण्यात आला आहे. उर्वरित २ प्रकरणांमध्ये मोबदला घेणे बाबत भूधारक शेतकरी यांचे आपआपसातील वाद व मोबदला उचल करण्यास कार्यालयात हजर झालेले नाही. जिल्हाधिकारी गोंदिया यांचे कार्यालयाने शिल्लक रक्कम उचल करण्यास शेतकरी हजर झाल्यास त्यांना मोबदला देण्याची तजविज केली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंब्रा (जि.ठाणे) बाह्यवळण रस्ता सार्वजनिक बांधकाम विभाग

ठाणेकडे हस्तांतरित करण्याबाबत

(२२) * १०५४२६ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंब्रा (जि.ठाणे) येथील मुंब्रा बाह्यवळण रस्ता रायगड सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या कार्यक्षेत्र असल्याने सदर रस्त्याची दुरुस्ती, रुंदीकरण इत्यादी कामे करण्यात अडचणी येत असून सदरचा रस्ता सार्वजनिक बांधकाम

विभाग, रायगड कडून सार्वजनिक बांधकाम विभाग, ठाणेकडे वर्ग करण्याबाबतची मागणी लोकप्रतिनिधींनी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री (उपक्रम) तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभाग, रायगड यांच्याकडे माहे जानेवारी, २०१७ च्या पहिल्या आठवड्यात तसेच वारंवार केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार सदर रस्ता सार्वजनिक बांधकाम विभाग, रायगड कडून सार्वजनिक बांधकाम विभाग, ठाणेकडे हस्तांतरीत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

काझी मोहल्ला (ता.पारोळा, जि.जळगांव) परिसरात घराचे छत

कोसळून चार व्यक्तींचा झालेला मृत्यू

(२३) * ११३९०६ डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) काझी मोहल्ला (ता.पारोळा, जि.जळगांव) परिसरात मातीच्या घराचे छत कोसळून एकाच कुटुंबातील आईसह तिचे दोन मुलगे व एक मुलगी असे एकूण चार जणांचा दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मृत्यू झालेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नैसर्गिक आपत्तीमुळे मृत्यू झालेल्या या मृतांच्या वारसांना शासनामार्फत कोणतीही आर्थिक मदत देण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून या मृतांच्या वारसांना आर्थिक मदत देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास जळगांव जिल्ह्यातील पारोळा तालुक्यातील काझी मोहल्ला येथे मातीच्या घराचे छत अचानक कोसळून एकाच कुटूंबातील आईसह तिचे दोन मुलगे व एका मुलीचा असे एकूण चार जणांचा मृत्यू झाल्याची बाब निदर्शनास आली. तथापि, सदर घटना नैसर्गिक आपत्तीमुळे झाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही.

(२) व (३) शासन निर्णय दिनांक १३.०५.२०१५ मधील तरतूदीनुसार सदर घटना नैसर्गिक आपत्तीमुळे झाली नसल्याने सदर घटनेमध्ये मृत पावलेल्या व्यक्तींच्या वारसांना मदत देण्यात आलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंगळवेढा (जि.सोलापूर) तालुक्यातील बेकायदा वीट भट्ट्यांबाबत

(२४) * ११०४९७ श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मंगळवेढा शहर (जि.सोलापूर) व तालुक्यामध्ये अनेक बेकायदेशीर वीटभट्ट्या सुरू असल्यामुळे नागरिकांना प्रदुषणाचा त्रास होऊन सामान्य नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर वीटभट्ट्या बेकायदा जमिनीवर कार्यरत असून त्यामध्ये काम करणाऱ्या मजुरांना किमान वेतन कायद्याप्रमाणे वेतन व अन्य सोयी सुविधाही पुरविण्यात येत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून उक्त बेकायदेशीर वीटभट्ट्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशा प्रकारची तक्रार जिल्हाधिकारी, सोलापूर यांचेकडे प्राप्त झालेली नाही.

(२) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक येथील कृषी सहसंचालक यांच्या कार्यालयात झालेला गैरव्यवहार

(२५) * १०६९३४ श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय

कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक येथील कृषी सहसंचालक यांच्या कार्यालयात तालुका कृषी अधिकाऱ्यांची बनावट स्वाक्षरी करून ९६ लाख रुपयांचा अपहार केल्याचे जळगाव जिल्ह्यातील रावेर कृषी विभागात माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच नाशिक कृषी सहसंचालक कार्यालयातून सन २०१५ मध्ये कर्मचाऱ्यांच्या आर्थिक देवाणघेवाण करून बदल्या करण्यात आल्याबाबतची फाईल अद्यापही गहाळ आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या गैरव्यवहाराची दखल कृषी आयुक्त यांनी घेवून विभागीय समितीव्दारा चौकशी करण्याचे आदेश दिलेले असतानाही समितीने अहवाल सादर केलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणाची चौकशी करून संबंधित दोषींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) अंशतः खरे आहे. तालुका कृषि अधिकारी, रावेर, जि.जळगाव या कार्यालयात शासकीय कोषागारातून निधी काढून स्टेट बँक ऑफ इंडीया, रावेर येथे त्यांच्या नावाने असलेल्या बचत खात्यात ठेवण्यात येत होता. स्टेट बँक ऑफ इंडीया, रावेर या खात्यातील रकमेकरिता रोखवही इत्यादी उपलब्ध नसल्याचे विद्यमान तालुका कृषि अधिकारी, रावेर यांच्या ऑगस्ट, २०१४ च्या दरम्यान नजरेस आले. स्टेट बँक ऑफ इंडीया, रावेर यांच्याकडून मिळविलेल्या माहितीवरून नोव्हेंबर, २०१४ ते जून, २०१६ या कालावधीत रु.७०,७०,५१७/- इतक्या शासकीय रकमेचा अपहार झाल्याचे जुलै, २०१६ च्या दरम्यान तालुका कृषि अधिकारी, रावेर व विभागीय कृषि सह संचालक नाशिक यांच्या निदर्शनास आले होते. याबाबतची तक्रार कृषि आयुक्तालयाकडे नोव्हेंबर, २०१६ च्या दरम्यान प्राप्त झाली होती. जानेवारी, २०१८ मध्ये विभागीय कृषि सह संचालक, नाशिक यांच्याकडून मार्च, २०१४ ते जून, २०१६ या

कालावधीत रु.९६,७५,२८९/- इतकी शासकीय रक्कम अपहारित झाल्याचा अहवाल आयुक्त (कृषि) यांच्याकडे सादर करण्यात आला आहे.

(२) विभागीय कृषि सह संचालक, नाशिक कार्यालयातून सन २०१५ मध्ये कृषि सहायक या संवर्गाच्या बदल्या करण्यात आल्या, त्यासंदर्भातील नस्त्या विभागीय कृषि सह संचालक, नाशिक या कार्यालयात असल्याचे विभागीय कृषि सह संचालक, नाशिक यांच्या अहवालावरून दिसते. सदर वस्तुस्थितीची दक्षता पथकामार्फत स्वतंत्रपणे खात्री करण्याचे आदेश आयुक्त (कृषि) यांना शासन स्तरावरून देण्यात आले आहेत.

(३) सदर गैरव्यवहार प्रकरणी चौकशी करण्यासाठी आयुक्त (कृषि) यांच्या स्तरावरून कोणतीही समिती गठीत करण्यात आलेली नसून ही बाब शासनासही अवगत करण्यात आलेली नाही. मात्र, सदरच्या प्रकरणी F.I.R. दाखल करणे, श्री.नामदेव मंगा वाडे, तत्कालीन सहायक अधीक्षक यांना निलंबित करणे इत्यादी कारवाई तालुका कृषि अधिकारी, रावेर व विभागीय कृषि सह संचालक, नाशिक यांच्या स्तरावरूनच करण्यात आली आहे.

तत्कालीन कृषि सह संचालक, नाशिक यांनी प्रकल्प संचालक (आत्मा), नाशिक व विभागीय अधीक्षक कृषि अधिकारी, नाशिक यांना या प्रकरणी चौकशी करण्याबाबत सुचित केले होते. परंतु, त्या दोघांनीही कार्यबाहुल्यामुळे चौकशी करणे नाकारले, असे अहवालावरून दिसून येते. तथापि, विद्यमान कृषि सह संचालक, नाशिक यांनी त्यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी पथक गठीत करून या प्रकरणाची प्राथमिक चौकशी करून, अहवाल जानेवारी, २०१८ मध्ये आयुक्त (कृषि) यांना सादर केला आहे.

(४) याप्रकरणी तालुका कृषि अधिकारी, रावेर, जि. जळगाव यांनी श्री. नामदेव मंगा वाडे यांच्याविरुद्ध पोलीस स्टेशन, रावेर, जि. जळगाव येथे दि.१५.७.२०१६ रोजी गुन्हा दाखल केला असून त्यांना अटक करण्यात आली. तसेच विभागीय कृषि सह संचालक, नाशिक यांनी श्री. वाडे यांना दि. १८.७.२०१६ च्या आदेशान्वये निलंबित केले आहे. श्री. वाडे यांच्यासह श्री.विजय भारंबे, तत्कालीन तालुका कृषि अधिकारी, श्री.सुधाकर पवार, विद्यमान तालुका कृषि अधिकारी व श्री. तानाजी खर्डे, तत्कालीन उप विभागीय कृषि अधिकारी, जळगाव यांना देखील जबाबदार धरण्यात आले असून त्यांच्याविरुद्ध कृषि आयुक्तालय स्तरावर प्रशासकीय कार्यवाही प्रस्तावित आहे.

त्याचप्रमाणे असे प्रकार भविष्यात घडू नयेत यासाठी या विभागाच्या अधिपत्याखालील क्षेत्रीय स्तरावर आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी शासनाची पुर्व परवानगी न घेता उघडलेली सर्व बँक खाती बंद करण्याचे आदेश दि.२८.७.२०१७ अन्वये शासन स्तरावरून आयुक्त (कृषि) यांना देण्यात आले असून सद्यःस्थितीत PFMS प्रणालीद्वारे निधीचे वितरण करण्यात येत आहे. या प्रकरणाची सखोल चौकशी दक्षता पथकामार्फत करण्याबाबत आयुक्त (कृषि) यांना कळविण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिराळा - चिकुर्डे - ऐतवडे खुर्द कुरळप तांदूळवाडी - बहादूरवाडी - नागांव - बागणी - दुधगाव (जि.सांगली) या रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत

(२६) * ११४३१६ श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिराळा - चिकुर्डे - ऐतवडे खुर्द कुरळप तांदूळवाडी - बहादूरवाडी - नागांव - बागणी - दुधगाव (जि.सांगली) या राज्यमार्ग क्रमांक १५९ ची दुरुवस्था झाली असल्याने रस्त्यावरून वाहने चालविणे गैरसोयीचे होऊन वारंवार अपघात होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याच्या दुरुस्तीबाबत स्थानिक नागरिकांनी तसेच लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सांगली यांच्याकडे गत दोन वर्षांपासून लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुसार उक्त रस्त्याची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

प्रश्नांकित रस्ता खड्डे भरून वाहतूकीसाठी सुस्थितीत ठेवण्यात आला आहे. या रस्त्यावर कोणताही अपघात रस्त्याच्या दोषामुळे झाल्याची नोंद पोलीस दफ्तरी नाही.

(२) होय.

(३) व (४) रस्त्याच्या दुरुस्ती व देखभालीसाठी कंत्राट निश्चित करण्यात आला आहे. काम प्रगतीपथावर आहे.

**रेणापूर (जि.लातूर) तालुक्यातील अवैध वाळू वाहतुकीमुळे
रस्त्यांची झालेली दुरवस्था**

(२७) * ११२०५४ श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यात अवैध वाळू उपसा करून रेणापूर (जि.लातूर) तालुक्यातील पानगाव मार्गे या अवैध वाळूची मोठ्या प्रमाणात व वाहनांच्या क्षमतेपेक्षा अधिक भरून वाहतूक केली जाऊन या भागातील अनेक गावांना वाळू पुरविण्यात येत असल्यामुळे या भागातील रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणात खड्डे पडल्याचे व याकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार वाळूचा उपसा करून विनापरवाना वाहतूक करणाऱ्या वाळू माफियांवर कारवाई करण्याबाबत तसेच रेणापूर तालुक्यातील रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कामखेडा (ता.रेणापूर, जि.लातूर) परिसरातील हरभरा पिकाची मर
रोगामुळे झालेल्या नुकसानाची भरपाई देण्याबाबत**

- (२८) * ११४९१० श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) कामखेडा (ता.रेणापूर, जि.लातूर) परिसरात हरभरा पिकावर मर रोगाचा प्रादुर्भाव होऊन पिके जागेवरच वाळून गेली असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नुकसानग्रस्त शेतकरी विमा कंपनीकडे मदतीसाठी गेले असता मर रोगाची आपत्ती आमच्या नियमात बसत नसल्याचे पत्र देऊन कंपनीने त्यांना विमा मंजूर करण्यास नकार दिला, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) होय.

(२) होय. प्रधानमंत्री पिक विमा योजना रब्बी हंगाम सन २०१८ राबविणेबाबतच्या कृषि विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१७ नुसार मर रोग ही बाब स्थानिक नैसर्गिक आपत्ती अंतर्गत समाविष्ट नाही. त्यामुळे मर रोगामुळे होणाऱ्या पिक नुकसानीचे नुकसान भरपाईसाठी वैयक्तिक स्तरावर पंचनामे करता येत नाही. परंतु जर एखाद्या निर्धारित क्षेत्रातील विमा संरक्षित पिकाचे त्यावर्षाचे दर हेक्टरी सरासरी उत्पन्न उंबरठा उत्पन्नापेक्षा कमी आले, तर त्या क्षेत्रातील सर्व विमा धारक शेतकऱ्यांचे नुकसान झाले असे गृहीत धरण्यात येऊन त्यानुसार नुकसान भरपाई मिळणेस पात्र असतील. हरभरा पिक हे पक्व अवस्थेत असून काही ठिकाणी पिक कापणी सुरु झालेली आहे. त्यामुळे

अद्यापपर्यंत पिक कापणी प्रयोगाची उत्पादकतेची माहिती उपलब्ध नाही. पिक कापणी प्रयोग व उत्पादकतेची माहिती उपलब्ध झाल्यानंतर सदर माहिती विमा कंपनीस सादर करण्यात येईल. त्यानुसार विमा कंपनीमार्फत नुकसान भरपाई बाबत कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) याबाबत कृषि विभागामार्फत क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यांच्या मार्फत मर रोग नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांची पाहणी केलेली आहे. तसेच वेळोवेळी मर रोग व्यवस्थापनाबद्दल तांत्रिक मार्गदर्शन केलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

माढा (जि.सोलापूर) तालुक्यातील प्रमुख जिल्हा मार्गाची झालेली दुरवस्था

(२९) * ११३७८७ श्री.बबनराव शिंदे (माढा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील दहिवली-निमगांव (टें.) रस्ता, राष्ट्रीय महामार्ग क्र.२६५ ते टाकळी-गारअकोले-रांझणी रस्ता, रिधोरे-तांदुळवाडी ते जामगांव रस्ता, बादलेवाडी ते ढवळस, अकोले (खु.) ते कन्हैरगांव श्रीपूर ते नेवरे हे रस्ते देखभाल व दुरुस्तीसाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे असून या रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी शासनाने दिलेला निधी अपुरा पडला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्यावर खड्डे पडून रस्त्यांची दुरवस्था झाल्यामुळे रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी निधीची तरतुद करण्याबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे वारंवार केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी निधी उपलब्ध करून तातडीने रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशी बाब नाही.

द्वैवार्षिक देखभाल व दुरुस्ती अंतर्गत सदरहू रस्त्यावरील खड्डे भरण्याचे काम पूर्ण करण्यात आलेले आहे.

(२) होय.

लोकप्रतिनिधीची मागणी आहे, तथापि प्रश्नांकित रस्ते आवश्यक दुरुस्ती करून वहातूकीसाठी सुस्थितीत आहेत.

(३) व (४) प्रस्तूत रस्त्याच्या दुरुस्तीचे काम निकष, मंजूरी व निधी उपलब्धतेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तुमसर (जि.गोंदिया) येथील देवनारा रेती घाटावरून
अतिरिक्त रेतीचा उपसा केल्याबाबत**

(३०) * ११२३८६ श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तुमसर (जि.गोंदिया) येथील देवनारा रेती घाटावरून केवळ १७०० ब्रास रेती उपसा करण्याची परवानगी दिली असताना व तेवढा उपसा करण्यात आला असतानाही अतिरिक्त रेतीचा उपसा सुरु असल्याने नदीपात्रात मोठ्या प्रमाणात खड्डे पडले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त रेती घाटावरून अतिरिक्त रेतीचा उपसा करणाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) मौजा देवनारा रेतीघाट धारकाला १७६६ ब्रास रेती उपसा करण्याची परवानगी आहे. दि.२६/०२/२०१८ पर्यंत एकूण १३७६ ब्रास रेतीचा उपसा झालेला असून सदर रेतीघाटाची मुदत दि.३०/०९/२०१८ पर्यंत आहे. तसेच शासनास अवैध उपसा होत असल्याबाबतची कोणतीही तक्रार प्राप्त नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे बहाळ (ता.चाळीसगांव, जि.जळगांव) येथील पशुवैद्यकीय
दवाखान्याच्या बांधकामाबाबत**

(३१) * ११३८३५ श्री.शिरीषदादा चौधरी (अमळनेर), श्री.चंद्रकांत सोनवणे
(चोपडा) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

(१) मौजे बहाळ, (ता.चाळीसगांव, जि.जळगांव) येथे सन २०१४-१५ मध्ये जिल्हा
नियोजन समितीच्या निधीतून मंजूर झालेल्या पशुवैद्यकीय दवाखान्याच्या
बांधकामाचे काम अपूर्ण असून सदर काम बंद असल्याबाबतची तक्रार मेडलाईफ
फाऊंडेशन, मु.पो.बहाळ यांनी मा.पशुसंवर्धन व दुग्धविकास मंत्री यांच्याकडे माहे
जुलै, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या पशुवैद्यकीय दवाखान्याच्या बांधकामाबाबत कार्यवाहीचे
आदेश मा.पशुसंवर्धन व दुग्धविकास मंत्री यांनी संबंधित विभागाला दिले होते, हे
ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त आदेशाच्या अनुषंगाने सदर पशुवैद्यकीय दवाखान्याच्या
बांधकामाचे काम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा
करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर : (१) होय, खरे आहे.

(२) व (३) सदर पशुवैद्यकीय दवाखान्याच्या बांधकामासाठी दिनांक
३०/०१/२०१५ रोजी रुपये २५.०० लक्ष एवढ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्यात
आलेली आहे. तसेच कार्यकारी अभियंता बांधकाम विभाग, जि. प. जळगाव यांनी
दिनांक ०३/०३/२०१६ रोजी सदर कामाचा कार्यारंभ आदेश दिलेला असून या
कामावर माहे मार्च, २०१६ अखेर रु.९.१६ लक्ष एवढा खर्च झालेला आहे. सदर
दवाखाना इमारतीचे फरशी, प्लॅस्टर व दरवाजे, खिडक्या बसविणे इत्यादी
किरकोळ कामे शिल्लक आहेत. सदर कामासाठी सन २०१७-१८ मध्ये जिल्हा
नियोजन समिती जळगाव यांच्याकडे निधीची मागणी करण्यात आलेली होती.

तथापि, सन २०१७-१८ मध्ये सदर कामासाठी तरतूद उपलब्ध झाली नाही. यासाठी लवकरच निधीच्या उपलब्धतेनुसार शिल्लक बांधकाम करण्यात येईल. (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील शासकीय वाळू घाटांच्या ई-लिलाव प्रक्रीयेबाबत

(३२) * १०९२८९ श्री.सुभाष साबणे (देगलूर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यातील शासकीय वाळू घाटांच्या ई-लिलाव प्रक्रीयेतील गोपनीय माहिती लिलावधारक व इतर खाजगी व्यक्तींना तत्कालीन जिल्हा खनिकर्म अधिकारी यांनी पुरविली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नांदेड जिल्ह्यातील मांजरा व गोदावरी या नदी पात्रात यंत्राद्वारे अवैधरित्या मोठ्या प्रमाणात वाळू उपसा केला जात असून सदर माहिती पुरविल्यामुळे शासनाच्या लाखो रुपयांच्या महसूलाचे नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार या शासकीय वाळू घाटांची ई-लिलाव प्रक्रीया रद्द करून संबंधित अधिकारी व वाळूमाफियांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अशी बाब निदर्शनास आली आहे.

(२) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.

(३) व (४) तत्कालीन जिल्हा खनिकर्म अधिकर्म अधिकारी यांनी लिलाव प्रक्रीयेतील गोपनीय माहिती पुरविल्यामुळे दि.०९/११/२०१७ ते दि.२३/११/२०१७ या कालावधीची वाळू ई-लिलाव प्रक्रीया तातडीने रद्द करण्यात आली असून तत्कालीन जिल्हा खनिकर्म अधिकाऱ्याला शासन सेवेतून निलंबित करण्यात आले आहे.

नांदेड जिल्ह्यात दि.३०/११/२०१७ ते दि.१८/१२/२०१७ या कालावधीत वाळूगटांचे नव्याने ई-लिलाव घेण्यात आले. नव्याने घेतलेल्या ई-लिलाव प्रक्रियेद्वारे एकूण ८९ रेतीघाटापैकी २९ रेतीघाटांना सर्वोच्च बोली प्राप्त झालेली असून त्याद्वारे शासनास रु.१७,६५,७४,७१०/- इतका महसूल प्राप्त होणार आहे. (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाचगणी (जि.सातारा) येथील महू धरण प्रकल्पग्रस्तांच्या समस्यांबाबत

(३३) * ११५५३८ श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण) : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाचगणी (जि.सातारा) येथील महू धरणाचे काम प्रकल्पग्रस्तांनी बंद पाडले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकल्पातील सर्व प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन झालेले नसून प्रकल्पग्रस्तांना संपादित जमिनी ताब्यात घेताना दमदाटी करणे, अनेक ठिकाणी जमिनीच्या उताऱ्यावर चुकीच्या नोंदी असणे, शासनाच्या जमिनीवर अनधिकृत नोटीसा येणे अशा अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकल्पातील पुनर्वसन आराखडा बदलून सासवडला होणारे पुनर्वसन मुळीकवाडीला करण्याबाबत करण्यात येत असलेली कार्यवाही बेकायदेशीर आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत चौकशी करून सर्व प्रकल्पबाधितांचे पुनर्वसन करण्याबाबत तसेच पुनर्वसित नागरिकांच्या वरील समस्या सोडविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

दिनांक १८.१.२०१८ ते दि. २४.१.२०१८ या कालावधीत महू हातगेघर धरणाचे काम प्रकल्पग्रस्त खातेदारांनी बंद पाडले होते. तदनंतर सदर धरणाचे काम आज अखेरपर्यंत सुरु आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

ज्या प्रकल्पग्रस्तांना जमिनी वहिवाटी बाबत अडचणी आहेत, मूळ मालक वहिवाट करून देत नाहीत अशा प्रकल्पग्रस्तांच्या प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र प्रकल्प बाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन अधिनियम १९९९ चे कलम २१ नुसार तसेच मामलतदार कोर्ट अॅक्ट १९०६ चे कलम ५ नुसार वहिवाटीचा अडथळा दूर करणेबाबतची कार्यवाही तात्काळ करणेबाबत संबंधित तहसिलदार यांना सूचित करण्यात आले आहे.

जमिनीच्या उताऱ्यावर चुकीच्या नोंदी व अनधिकृत नोटिसा याबाबत कोणतीही तक्रार सकृतदर्शनी आढळून आलेली नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) मूळ हातगेघर प्रकल्पातील एकूण १२१८ खातेदारांपैकी ११६४ पात्र खातेदार असून एकूण १०६७ प्रकल्पग्रस्तांना पर्यायी जमिन वाटपाबाबतची कार्यवाही करण्यात आलेली आहे. जमिन वाटपात शिल्लक राहिलेल्या एकूण ९७ प्रकल्पग्रस्तांपैकी मौजे कावडी गावचे ६८ प्रकल्पग्रस्त शिल्लक असून सदर प्रकल्पग्रस्त खातेदार उपलब्ध असलेल्या पर्यायी जमिनीपैकी जमिनीची मागणी करित नाहीत. तसेच मौजे वहागांव या बुडीत गावातील जमिन वाटपास शिल्लक राहिलेल्या ९ खातेदारांपैकी ७ खातेदारांनी धोमबलकवडी व निरा देवधर प्रकल्पाच्या नियोजन आराखडयामध्ये पर्यायी जमिन मिळण्याबाबतची मागणी केली आहे. सदर प्रस्तावावर कार्यवाही सुरु आहे. २० प्रकल्पग्रस्त खातेदारांनी अद्याप जमिनी पसंती कळविलेली नाही. त्यामुळे पर्यायी जमिन वाटपाबाबतची कार्यवाही प्रलंबित आहे.

नायगांव (जि.नांदेड) तालुक्यात पिक विमा वाटपात झालेला गैरव्यवहार

(३४) * १११३८८ श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नायगांव (जि.नांदेड) तालुक्यातील स्टेट बँक ऑफ इंडिया शाखे अंतर्गत येणाऱ्या शेतकऱ्यांना सन २०१६ मध्ये मंजूर झालेल्या पिक विमा वाटपाच्या रकमेत मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाला असून शेतकऱ्यांना पिक विम्याची उर्वरीत रक्कम मिळण्याबाबत व सदर प्रकरणाची चौकशी करण्याबाबतची

मागणी मौजे मरवाळी (ता.नायगांव) येथील शेतकरी आणि लोकप्रतिनिधींनी केली असल्याची बाब माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती उक्त पिक विमा वाटपात झालेल्या गैरव्यवहाराशी संबंधित असणाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत तसेच शेतकऱ्यांना पिक विम्याची उर्वरित रक्कम मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) होय, प्रधानमंत्री पिक विमा योजना खरीप २०१६ अंतर्गत स्टेट बँक ऑफ इंडिया, शाखा नायगाव, जि.नांदेड येथील सोयाबीन पिक विमा नुकसान भरपाई वाटपात तफावत असल्याचे निवेदनात नमूद केले आहे.

(२) होय.

(३) उपरोक्त प्रकरणी स्टेट बँक ऑफ इंडिया, शाखा नायगाव, जि.नांदेड यांच्या चुकीमुळे या बँकेच्या माध्यमातून योजनेत सहभागी शेतकऱ्यांना मिळालेल्या नुकसान भरपाईमध्ये तफावत दिसून येत आहे. योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार या शेतकऱ्यांना उर्वरित नुकसान भरपाई अदा करण्याची जबाबदारी बँकेची आहे. त्या अनुषंगाने स्टेट बँक ऑफ इंडिया, शाखा नायगाव, जि.नांदेड यांना पत्र क्र.सां.-८/पिएमएफबीवाय/११५, दि.१७.०२.२०१८ नुसार शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई अदायगी त्वरीत करण्याबाबत निर्देश दिले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे दुसरबीड (ता.सिंदखेडराजा, जि.बुलढाणा) येथील राष्ट्रीय शैक्षणिक सामाजिक, सांस्कृतिक व क्रिडा विकास संस्थेने अनधिकृत बांधकाम केल्याबाबत

(३५) * १११९८२ डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे दुसरबीड (ता.सिंदखेडराजा, जि.बुलढाणा) येथील राष्ट्रीय शैक्षणिक सामाजिक, सांस्कृतिक व क्रिडा विकास संस्थेद्वारा संचालित प्रो. जावेदखान उर्दु माध्यमिक शाळा यांनी गट नं ७२० मधील ई क्लास ०.२३ हे. आर जमिनीवर अतिक्रमण करून व डोंगर पोखरून अवैध बांधकाम केल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रो. जावेदखान उर्दु हायस्कूल, दुसरबीड यांना शासन निर्णयानुसार शासनाने २० गुंठे जमीन दिलेली असूनही सदर संस्थेने ०.२३ हे. आर जमिनीवर अतिक्रमण करून अवैध शाळा बांधली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व येथील गट नंबर ७२० मधील ०.२३ हे. आर जमिनीवर उक्त संस्थेने केलेले अतिक्रमण निष्कासीत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) दिनांक ०२/०८/२००८ च्या शासन जापनाव्ये राष्ट्रीय शैक्षणिक सामाजिक, सांस्कृतिक व क्रिडा विकास संस्था, दुसरबीड द्वारा संचालित प्रो. जावेदखान उर्दु माध्यमिक शाळा, दुसरबीड या संस्थेस मौजे दुसरबीड, ता. सिंदखेडराजा येथील गट नं. ७२० मधील ई वर्ग ०.२० आर जमीन शैक्षणिक प्रयोजनासाठी मंजूर करण्यात आली आहे. सदरहू प्रकरणी श्री. राजेश शेषराव गुंजाळ, ग्रामपंचायत सदस्य, दुसरबीड यांनी दि. १३/१२/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांचे कार्यालयाकडे उक्त संस्थेने गट क्र.७२० मध्ये ०.२३ हे. आर जमिनीवर अतिक्रमण करून गौण खनिज उत्खनन केल्याबाबत तक्रार दाखल केली आहे. उक्त तक्रारीच्या अनुषंगाने नायब तहसिलदार (महसूल), सिंदखेडराजा यांनी महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ चे कलम ५० अन्वये चौकशी सुरु केली असून सदरहू शैक्षणिक संस्थेच्या विनंतीनुसार सुनावणीचा पुढील दि.१२/०३/२०१८ निश्चित केला आहे. सदर चौकशी पूर्ण झाल्यानंतर नियमानुसार पुढील कार्यवाही करण्याचे संकल्पित आहे.

**मौजा डोंगरगाव (ता.मोहाडी, जि.भंडारा) येथील कृषी महाविद्यालयासाठी
निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(३६) * १०९१९६ श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय कृषी मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजा डोंगरगाव (ता.मोहाडी, जि.भंडारा) येथील कृषी विभागाच्या जागेवर कृषी महाविद्यालयासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतचे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.वित्त व नियोजन मंत्री यांना दिनांक ०१ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने मौजा डोंगरगाव येथील कृषी महाविद्यालयासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : (१) होय.

(२) भंडारा जिल्ह्यात मौजा डोंगरगाव ता.मोहाडी येथे कृषी महाविद्यालय अद्याप स्थापन झालेले नाही. यास्तव सदर महाविद्यालयासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वहरांडा-वाकडा आंबा ते रेवंडी-कांबळीवाडी (ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग)

रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत

(३७) * १०७५५७ श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अब्दुल सत्तार

(सिल्लोड), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) व्हरांडा-वाकडा आंबा ते रेवंडी-कांबळीवाडी (ता.मालवण, जि.सिंधुदुर्ग) या रस्त्याचे डांबरीकरण करण्याबाबतची मागणी स्थानिक नागरीकांनी व कांबळीवाडी उत्कर्ष मंडळ, मुंबई यांनी दिनांक २० मार्च, २०१७ व २८ डिसेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री व मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुसार व्हरांडा-वाकडा आंबा ते रेवंडी-कांबळीवाडी या रस्त्याचे डांबरीकरण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) व (३) प्रश्नाधीन रस्ता हा योजनाबाह्य असल्यामुळे सदर रस्त्यावर सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून कोणतेही काम मंजूर अथवा प्रस्तावित नाही.

हातकणंगले (जि.कोल्हापूर) तालुक्यातील रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत

(३८) * ११३९८८ डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रेंदाळ (ता.हातकणंगले, जि.कोल्हापूर) येथून कर्नाटककडे जाणाऱ्या रस्त्यावर वस्त्रोद्योग, चांदी, खाण व ऊस इत्यादी उद्योगांच्या वाहनांची मोठ्या प्रमाणात वाहतूक होत असल्याने अक्कामहादेवी टेकडीपर्यंतच्या रस्त्याची दुरुवस्था झाल्याचे माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच रुई-इंगळी (ता.हातकणंगले, जि.कोल्हापूर) या रस्त्याची दुरुवस्था होऊन वाहतुकीसाठी रस्ता धोकादायक झाल्याचे तसेच या रस्त्याच्या

- दुरुस्तीसाठी मंजूर असलेला २५ लाखांचा निधी विनाखर्च पडून असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच मौजे वडगांव ते नागाव (ता.हातकणंगले, जि.कोल्हापूर) या दरम्यानच्या रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणात खड्डे पडले असून गत १० वर्षांपासून या रस्त्याची दुरुस्ती करण्यात आली नसल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या तिन्ही रस्त्यांची शासनाने पाहणी केली आहे काय,
- (५) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहे व त्यानुसार सदर रस्त्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) प्रश्नांकित रस्ता रेंदाळ ते अक्कामहादेवी टेकडी ग्रा.मा.दर्जाच्या रस्ता आहे. रस्ता जि.प. कोल्हापूर यांच्या अखत्यारीत आहे. रस्त्याची आवश्यक दुरुस्ती करून वाहतुकीसाठी सुस्थितीत ठेवण्याची कार्यवाही करण्याच्या सूचना जि. प. कोल्हापूर यांना देण्यात आल्या आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्नांकित रस्ता ८.३० कि.मी. लांबीचा आहे. पैकी १.७० कि.मी. लांबीचा रस्ता रा.मा. दर्जाचा असून सा.बां. विभागाच्या ताब्यातील रस्ते दुरुस्ती व सुधारणेबाबत निविदा मागविल्या असून रस्ते दुरुस्तीचे काम लवकरात लवकर पूर्ण करण्यात येईल व ६.६०० कि.मी. लांबीचा रस्ता ग्रा.मा.दर्जाचा असून जि.प. कोल्हापूर यांच्या ताब्यात आहे. जि.प. च्या ताब्यातील रस्ता दुरुस्ती करण्याबाबत सूचना जि.प. ला देण्यात आल्या आहेत.

(४), (५) व (६) प्रश्नांकित रस्त्यापैकी रुई इंगळी रस्ता प्रजिमा २१ चा भाग असून प्रश्नांकित लांबी ३.३० कि.मी. आहे. मौजे वडगाव ते नागाव या रस्त्यापैकी १.७० कि.मी. लांबीचा रस्ता रा.मा. १९४ अ आहे. हे दोन्ही रस्ते सा.बां. विभागाच्या अखत्यारीत असून रस्त्याच्या डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरण्यात आले आहेत. रेंदाळ ते अक्कामहादेवी टेकडी रस्ता ग्रा.मा. आहे. वडगाव ते नागाव रस्त्याच्या लांबीपैकी ६.६० कि.मी. लांबी ग्रा.मा. दर्जाची आहे. दोन्ही रस्ते जि.प. कोल्हापूर यांच्या अखत्यारीत असून आवश्यक दुरुस्त्या करून सुस्थितीत ठेवणेबाबत जि.प. ला सूचना देण्यात आल्या आहेत. या तिन्ही

रस्त्यांच्या काही क्षतिग्रस्त लांबीत मजबूतीकरण डांबरीकरण व इतर आवश्यक कामे करणे आवश्यक आहे. ही कामे मंजूरी निधी निकष व प्राधान्यक्रमानुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

**कोल्हापूर शहरातील पंचगंगा नदीवरील नवीन पुलाच्या
बांधकामात झालेला गैरव्यवहार**

(३९) * ११४३३७ श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर), श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर शहरातील पंचगंगा नदीवरील नवीन पुलाचे बांधकाम मे. बंका कन्स्ट्रक्शन या कंपनीकडून सुरु असून कंपनीने पुलाचे ८० टक्के बांधकाम पूर्ण केले असल्याचे व त्यापोटी रुपये ८ कोटी ७० लाख ६३ हजार ८७२ एवढ्या देयकाची रक्कम सार्वजनिक बांधकाम विभागाने उक्त कंपनीला अदा केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कंपनीला अदा केलेल्या रकमेपैकी रुपये १ कोटी २३ लाख एवढी रक्कम कामापेक्षा जास्त अदा केली असून सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सात अधिकारी आणि मुख्य अभियंता यांनी सदर रकमेचा अपहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार सदर अपहार करणाऱ्या कंपनीवर व संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) केंद्र शासनाच्या रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाच्यावतीने सार्वजनिक बांधकाम विभागाने रत्नागिरी कोल्हापूर रा.म.क्र.१६६ वरील कि.मी. १३७/२५० मधील पंचगंगा नदीवर नवीन पूल बांधण्याचे काम मे.बंका कन्स्ट्रक्शन यांना खुल्या निविदेद्वारे देण्यात येऊन

मार्च, २०१३ मध्ये हाती घेतले असून डिसेंबर, २०१५ पर्यंत दोन गाळ्यांचे बांधकाम पूर्ण झाले होते. त्यानंतर उर्वरीत एका गाळ्याच्या बांधकामास केंद्रीय पुरातत्व विभागाची परवानगी प्रलंबित असल्याने उर्वरीत एका गाळ्याचे बांधकाम प्रलंबित आहे. सदर पुलाच्या बांधकामास रु.१५.७५ कोटी रकमेस सुधारित प्रशासकीय व तांत्रिक मान्यता प्राप्त असून डिसेंबर, २०१५ अखेर करण्यात आलेल्या कामापोटी कंत्राटदारास रु.९.९३ कोटी रकमेचे देयक अदा केले आहे. कंत्राटदाराच्या देयकाची रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाच्या मुंबई येथील प्रादेशिक कार्यालयाकडून छाननी झाल्यानंतर केंद्रीय लेखा व कोषागारे यांचेमार्फत कंत्राटदाराच्या खात्यामध्ये थेट अदायगी केली जाते.

(३) व (४) शासनाने या बांधकामामध्ये अनियमितता झाल्याच्या तक्रारीच्या अनुषंगाने अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, पुणे यांना पाहणी करून अहवाल सादर करण्याच्या दि. २१/०९/२०१७ च्या पत्रान्वये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यांचेकडून अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर शासन स्तरावरून उचित कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे आबलोली-शिवणे-काजुर्ली-भातगांव (ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी)

या रस्त्याच्या कामाबाबत

(४०) * १०५८३१ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे आबलोली - शिवणे - काजुर्ली - भातगांव रा.मा. १७३ (ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी) या रस्त्यावरील शिवणे ते मेढे कि.मी. ९/७०० ते १९/७०० पर्यंत डांबरीकरण करण्याचे रुपये ६ कोटीपेक्षा जास्त किमतीचे काम चुकीच्या पध्दतीने केल्याने रस्त्याची दुरवस्था झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, रत्नागिरी जिल्ह्यातील मुंबई-गोवा महामार्ग ते गुहागर-विजापूर रस्त्याला मिळणारा बाह्य वळण रस्त्याची ४६/०० ते ४६/८०० व ६४/०० ते ६६/०० सुधारणा व डांबरीकरणाचे कामही निकृष्ट दर्जाचे केल्यामुळे काही महिन्यातच रस्त्यावरील डांबर उखडून खड्डे पडल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, या दोन्ही कामाबाबत चौकशी करून संबंधित ठेकेदारावर कारवाई करण्याबाबतची तक्रार स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी दिनांक २० सप्टेंबर, २०१७ व १९ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी कार्यकारी अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण विभाग, सार्वजनिक बांधकाम कोकण प्रादेशिक विभाग यांचेकडे केली असतानाही जाणीवपूर्वक त्याकडे दुर्लक्ष करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त रस्त्यांची कामे करणाऱ्या ठेकेदारांवर तसेच ठेकेदारांवर कारवाई करण्याकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत व या रस्त्याचे योग्य प्रकारे डांबरीकरण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

प्रश्नांकीत रस्ता रा.मा. १७३ चा भाग आहे. रस्त्याच्या १० कि.मी. लांबीतील भागाचे रुंदीकरण व सुधारणा करण्याचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे. या लांबीपैकी काही लांबीतील रस्त्याचा डांबरी पृष्ठभाग काही प्रमाणात क्षतिग्रस्त झाला होता. ठेकेदारानी त्याच्या खर्चाने सदर भाग दुरुस्त केला आहे. सद्यःस्थितीत रस्त्यावरून वाहतूक सुरळीत चालू आहे.

(२) हे खरे नाही.

प्रश्नांकीत रस्ता रा.मा. १३६ चा भाग आहे. या भागातील २.१०० कि.मी. लांबीतील सुधारणा करण्याचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे. या लांबीपैकी काही लांबीतील भाग काही ठिकाणी क्षतिग्रस्त झाला होता. या क्षतिग्रस्त भागातील दुरुस्तीचे काम संबंधित ठेकेदारानी त्याच्या खर्चाने केले आहे. सद्यस्थितीत रस्ता वाहतुकीसाठी सुस्थितीत आहे.

(३), (४), (५) व (६) हे खरे नाही.

प्रश्नांकित कामांची तपासणी दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्यामार्फत करण्यात आली आहे. प्राथमिक तपासणी अहवाल प्राप्त झाला आहे. चौकशीचा अंतिम अहवाल अजून प्राप्त व्हावयाचा आहे. अंतिम चौकशी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर त्यातील निष्कर्षानुसार उचित कार्यवाही करण्याचे नियोजन आहे.

**मौजे पळशी (ता.पारनेर, जि.अहमदनगर) येथील शेतकऱ्यांच्या
नावावर पिक पाहणी लावण्याबाबत**

- (४१) * १०७१०४ श्री.विजय औटी (पारनेर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मौजे पळशी (ता.पारनेर, जि.अहमदनगर) येथील आदिवासी बांधव मागील ५० वर्षांपासून संस्थानिकांची जमीन कसून त्यावर उदरनिर्वाह करित आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर आदिवासींच्या नावाने सन २०१० पर्यंत नियमितपणे पीक पाहणी लावली जात असे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरची पीक पाहणी सन २०११ पासून पुढे नियमितपणे लावावी याकरीता लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी कार्यालयात माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये उपोषण केले असताना अद्यापही अनेक आदिवासी व बिगर आदिवासी शेतकऱ्यांच्या नावावर पीक पाहणी लावण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत चौकशी करून शेतकऱ्यांच्या नावावर पीक पाहणी लावण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) मौजे पळशी ता.पारनेर जि.अहमदनगर येथील संस्थानिकांच्या शेत जमिनीवर आदिवासी व बिगर आदिवासी शेती करत असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२) काही आदिवासी शेतकऱ्यांच्या नावे पिक पाहणी सन २०१० पर्यंत लावलेली दिसून येते.

(३) ५१ शेतकऱ्यांनी पीकपाहणीची नोंद लावण्याबाबत तहसिलदार, पारनेर यांच्याकडे अर्ज केले होते. त्यापैकी ३७ अर्जदार आदिवासी आहेत. सदर प्रकरणी तहसिलदार, पारनेर कार्यालयाकडून अर्धन्यायिक कार्यवाहीच्या अनुषंगाने चौकशी सुरु असतांना प्रकरणी निर्णय होत नसल्याने लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक १२/१२/२०१७ पासून उपोषणाची नोटीस दिली होती. त्यानुषंगाने पीकपाहणी प्रकरणातील १२ मंजूर प्रकरणांत आदेशाची अंमलबजावणी करून त्याची नोंद गाव नमुना नं ७ ब मध्ये घेण्यात आली व

उर्वरित ३९ पिक पहाणी प्रकरणांमध्ये सत्वर निर्णय घेणेबाबत तहसिलदार, पारनेर यांना जिल्हाधिकारी कार्यालयामार्फत निर्देश देण्यात आले. सदर ३९ प्रकरणांपैकी ४ प्रकरणी पीक पाहणी नोंद घेणेबाबत आदेश पारीत करण्यात आले असून ५ आदिवासी खातेदार मयत असल्याने त्यांच्या अर्जाबाबत कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. उर्वरित ३० अर्ज नाकारण्यात आलेले आहेत.

(४) पीक पहाणी नोंदीबाबतची नाकारण्यात आलेली ३० प्रकरणे उपविभागीय अधिकारी, श्रीगोंदा-पारनेर भाग यांचेमार्फत महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ वे कलम २५७ प्रमाणे दिनांक ३०/१/२०१८ रोजी पुनरिक्षणात घेण्यात आलेली असून वादी व प्रतिवादी यांना म्हणणे मांडण्याची पुरेशी संधी देण्यात येवून नियमानुसार प्रकरणी निर्णय देण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

वर्सोवा (जि.ठाणे) खाडीवरील पुलाचे बांधकाम करण्याबाबत

(४२) * १०५३९० श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्सोवा (जि.ठाणे) खाडीवरील पूल ठाणे-मुंबई वरून गुजरात-राजस्थानकडे जाण्यासाठी असलेल्या अहमदाबाद हायवेवरील महत्वाचा पूल असून या पूलावर मोठ्या प्रमाणात वाहनाची वर्दळ राहत असल्याने व पूलाची दूरवस्था झाली असल्याने वाहतूक थांबवून ७ ते ८ महिने पुलाच्या दुरुस्तीचे काम सुरु होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुलाची झालेली दुरवस्था लक्षात घेऊन राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाने नवीन पूल बांधण्यासाठी माहे डिसेंबर, २०१६ मध्ये निविदा काढून व माहे मार्च, २०१७ मध्ये ठेकेदार नेमून काम सुरु करण्याचे कार्यादेश दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर पूल सीआरझेडच्या अंतर्गत येत असल्यामुळे व त्यास वनविभागाची परवानगी न मिळाल्यामुळे एक वर्षापासून पूलाच्या कामास सुरुवात झाली नसून सदर पुलाअभावी जुन्या पूलावर वाहतूकीचा ताण पडून वाहतूक कोंडी होत असल्याचे तसेच अवजड वाहनांना भिवंडी मार्गे वळसा घालून जावे लागत असल्यामुळे नागरिकांचा वेळ व इंधनाचा खर्च व्यर्थ जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, चौकशीनुसार वर्सोवा खाडीवरील पूलाचे बांधकाम तातडीने सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणाच्या अखत्यारीत असलेल्या सुरत दहिसर राष्ट्रीय महामार्गावरील वर्सोवा खाडी पुलाच्या दुरुस्तीसाठी सप्टेंबर २०१६ पासून मे २०१७ पर्यंत पुलावरून अवजड वाहतूक बंद करण्यात आली होती, हे खरे असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, सुरत यांनी कळविले आहे.

(२) रस्ते वाहतूक व महामार्ग यांच्यावतीने भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांच्यामार्फत नवीन पूल बांधण्यासाठी कंत्राटदारासमवेत दि. ३ एप्रिल, २०१७ रोजी करारनामा करण्यात आलेला आहे.

(३) पुलाच्या बांधकामास सुरुवात झाली नाही हे खरे आहे. तथापि पुलाच्या दुरुस्तीसाठी मे, २०१७ पर्यंतच पुलावरून अवजड वाहतूक बंद करण्यात आली होती, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, सुरत यांनी कळविले आहे.

(४) होय.

(५) व (६) सदरील खाडी पुलाच्या बांधकामास वन विभागाकडून दि. ०४.०८.२०१७ रोजी परवानगी प्राप्त झालेली आहे, तथापि सदर पुलाचा काही भाग किनारपट्टी

नियमन क्षेत्रामध्ये येत असल्याने CRZ अधिनियम २०११ नुसार परवानगी व तिवरे (Mangroves) काढणेसाठी राष्ट्रीय हरीत लवादाचा अटकाव (Stay) असल्याने पर्यावरण विभागाकडून परवानगी अद्याप अप्राप्त आहे. सदर परवानगी प्राप्त होणे साठी वरिष्ठ पातळीवर सतत पाठपुरावा प्रगतीत असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, सुरत यांनी कळविले आहे.

दहिवाडी-फलटण (जि.सातारा) या रस्त्यावरील संरक्षक कठड्याची दुरुस्ती करून संरक्षक भिंतीचे काम पूर्ण करण्याबाबत

(४३) * ११३७४२ श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहिवाडी-फलटण (जि.सातारा) या रस्त्यावरील मोगराळे घाटातील रस्त्याच्या बाजूच्या संरक्षक कठड्यांची दुरुवस्था झाली असून घाटातील संरक्षक भिंतींचेही काम अपूर्ण असल्याने व याकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष झाल्यामुळे रस्त्यावर सातत्याने अपघात होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार या घाटातील संरक्षक कठड्याची दुरुस्ती करून संरक्षक भिंतीचे काम पूर्ण करण्याबाबत तसेच याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

प्रश्नांकित घाट रस्ता अहमदनगर - मठेवडगाव - काष्टी - दोंड - बारामती - फलटण - दहिवडी - मायणी - विटा - तासगाव - सांगली रा.मा.६० चा भाग आहे. घाट रस्त्यातील रस्ता वाहतूकीसाठी सुस्थितीत आहे. आवश्यक दुरुस्तीची कामे पूर्ण करण्यात आली आहेत.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हायब्रीड अॅन्युईटी योजनेतर्गत खासगी कंपन्यांची

सल्लागार म्हणून नियुक्ती केल्याबाबत

(४४) * ११००४८ श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), श्री.सरदार तारासिंह

(मुलुंड), श्री.अमर काळे (आर्वी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम

(सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हायब्रीड अॅन्युईटी योजनेतर्गत १० हजार कि.मी. लांबीचे रस्ते १० मिटर पर्यंत रुंद करण्यासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे स्वतःची यंत्रणा असतानाही सदर काम खासगी कंपन्यांना दिले असून एक कि.मी. रस्त्याच्या अंदाजपत्रकासाठी ३ लाख रुपये खर्च करून या कंपन्यांना २२५ कोटी रुपये अदा केले असल्याने या प्रकरणी चौकशी करण्याबाबतची मागणी भंडारा जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधींनी मा. मुख्यमंत्री यांच्याकडे दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरची अंदाजपत्रके तयार करण्याचे काम संबंधीत विभागातील अधिकारी गत अनेक वर्षांपासून करीत असताना तसेच सद्यस्थितीत संबंधित अधिकारी व अभियंत्याकडे कामे नसताना सल्लागारांमार्फत अंदाजपत्रके तयार करण्याची कारणे काय आहे,

(३) असल्यास, याबाबत आवश्यक ती निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली होती काय असल्यास किती व्यक्ती व संस्थांनी त्यामध्ये सहभाग घेतला व प्रत्येकाने त्याबाबत अंदाजे वर्तविलेला खर्च किती होता,

(४) असल्यास, तयार केलेल्या अंदाजपत्रकानुसार रस्ते रुंदीकरणाचे काम सुरु झाले आहे काय तसेच ज्या कंपनीला सदर काम दिले आहे त्यांच्याशी केलेल्या करारात समाविष्ट असलेल्या नियम व अटी कोणत्या आहेत,

- (५) असल्यास, याबाबत चौकशी करून संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) लोकप्रतिनिधीचे निवेदन विभागास प्राप्त आहे.

(२) ही सर्व १९५ कामे सर्वसाधारणपणे रु.२५० ते ६०० कोटी एवढ्या किंमतीची आहेत. मा.मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत आदेशित केल्याप्रमाणे अत्यंत पारदर्शी व आंतरराष्ट्रीय दर्जाची स्पर्धात्मक अशी अंदाज तयार करावयाची असल्याने या कामासाठी वापरण्यात येणाऱ्या लिडार व त्यासमकक्ष आधुनिक तंत्रज्ञान व त्यातून प्राप्त होणाऱ्या माहितीचे संश्लेषण करण्यासाठी लागणारे सॉफ्टवेअर हे सार्वजनिक बांधकाम विभागाने विकत घ्यावयाचे ठरविले तर मोठ्या प्रमाणावर भांडवली गुंतवणूक करावी लागली असती त्यामुळे एकदाच वापरण्यासाठी अशी यंत्रे व संगणक आज्ञावल्या विकत घेऊन त्यासाठी आवश्यक संगणक आज्ञावली विकत घेण्यास भांडवली खर्च करण्यापेक्षा आवश्यक तांत्रिक सल्लागार नेमण्याचा व त्यांच्याकडून अत्याधुनिक तंत्रज्ञानावर आधारित नकाशे व अंदाजपत्रक तयार करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

(३) होय निविदा प्रक्रिया ही ई-निविदा पध्दतीने विहित नियमांनुसार राबविण्यात आली आहे. या निविदा प्रक्रीयेत २२ संस्थानी भाग घेतला होता. प्राप्त निम्नतम दर रुपये २.२६ लक्ष प्रति कि.मी.व त्यापेक्षा कमी प्राप्त झाले आहेत.

(४) (५) व (६) प्राप्त प्रकल्प अहवालांवर आधारित अंदाजपत्रकांना तांत्रिक मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे. या अंदाजपत्रकावर आधारित निविदा बोलविण्यात आल्या आहेत. ७६ कामाच्या निविदा प्राप्त झाल्या आहेत. या निविदाची छाननी करून निविदा निश्चिती प्रक्रिया प्रगतीपथावर आहे.

**विदर्भ, मराठवाडा आणि उत्तर महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांचे
अवकाळी पाऊस व गारपिटीमुळे झालेले नुकसान**

(४५) * ११५१२२ श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.विलास तरे (बोईसर), अॅड.आकाश फुंडकर (खामगांव), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण),

अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.रमेश बुंदीले (दर्यापूर), श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर), श्री.नारायण कुचे (बदनापूर), श्री.शिवाजीराव कर्डिले (राहुरी) : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) विदर्भ, मराठवाडा आणि उत्तर महाराष्ट्रातील अनेक तालुक्यात माहे फेब्रुवारी, २०१८ च्या दुसऱ्या आठवड्यात झालेल्या अवकाळी पाऊस व गारपिटीमुळे रब्बी पीक, कांदा, बाजरी, उडीद, मूंग, तूर, मका, कपाशी, मसाला पीक व फळपीकांसह शेतकऱ्यांच्या घरांचे नुकसान झाले असून विज पडून व गारपिटीमुळे बारा शेतकऱ्यांचा मृत्यू तसेच अनेक जनावरे जखमी झाल्याचे व अनेक जनावरे दगावली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू अवकाळी पाऊस व गारपिटीमुळे या भागातील अनेक ठिकाणच्या धान खरेदी केंद्र व कृषि उत्पन्न बाजार समितीतील धान्यांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, विदर्भ, मराठवाडा आणि उत्तर महाराष्ट्रातील अवकाळी पाऊस आणि गारपिटीमुळे झालेल्या नुकसानाचे पंचनामे शासनाने केले आहेत काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार गारपीटग्रस्त शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्यासह वीज पडून अथवा गारपिटीमुळे मृत्यू पावलेल्या शेतकऱ्यांच्या कुटुंबांना व दगावलेल्या जनावरांच्या पशुपालक शेतकऱ्यांना आर्थिक सहाय्य देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) राज्यात फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये झालेल्या गारपिटीमुळे राज्यातील १९ जिल्ह्यातील शेतीपिकांचे व फळपिकांचे नुकसान झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यानुसार पंचनामे केले असता सदर गारपिटीमुळे सुमारे २,५४,००० हेक्टर क्षेत्रावरील शेतीपिकांचे व ३८,०४६ हेक्टर क्षेत्रावरील बहुवार्षिक पिकांचे नुकसान झाल्याचे दिसून आले. या आपत्तीमुळे बाधित झालेल्या आपदग्रस्त शेतकऱ्यांना NDRF च्या निकषानुसार व दराप्रमाणे मदत देण्यासाठी शासन निर्णय, दिनांक ०३.०३.२०१८ अन्वये रु. ३१३.५८ कोटी निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये झालेल्या गारपिटीमुळे व विज पडून राज्यात सुमारे ०६ व्यक्तींचा तसेच काही जनावरांचा मृत्यू झाला असल्याची बाब निदर्शनास आली. सदर मृत व्यक्तींच्या वारसांना तसेच मृत जनावरांच्या मालकांना, शासन निर्णय दिनांक १३.०५.२०१५ मधील तरतूदीनुसार मदत वाटपाची कार्यवाही सुरु आहे.

फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये झालेल्या अवकाळी पाऊस व गारपिटीमुळे अनेक ठिकाणच्या धान खरेदी केंद्र व कृषि उत्पन्न बाजार समितीतील धान्यांचे नुकसान झाले असल्याची बाब निदर्शनास आलेली नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

लालखेड (ता.चांदुर रेल्वे, जि.अमरावती) येथील अवैध खदानीबाबत

(४६) * १११५४५ प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.रणजीत कांबळे (देवळी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लालखेड (ता.चांदुर रेल्वे, जि.अमरावती) येथील गट क्र. १७/२ मधील क्षेत्र ०.४० हेक्टर आर या शेतामध्ये कृषी विभागाकडून शेततळे मंजूर करण्यात आले असतांना याठिकाणी महसूल विभागाच्या परवानगीने या शेततळ्याचे खदानीत रूपांतर करण्यात आल्याचे दिनांक २२ जानेवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या जागेवर संबंधीत ठेकेदाराने ब्लास्टींग करून मोठ्या प्रमाणात गौण खनिज काढून शासनाचा लाखो रुपयांचा महसूल बुडविला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार या प्रकरणातील संबंधीत दोषी ठेकेदार व संबंधित अधिकारी यांच्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२), (३) व (४) लालखेड (ता.चांदूर रेल्वे, जि.अमरावती) येथील गट क्र. १७/२ मधील क्षेत्र ०.४० हेक्टर आर येथील शेततळ्याचे खदानीत रुपांतर करण्यात आल्याबाबत स्थानिक वृत्तपत्रामध्ये दि.२१/१/२०१८ बातमी प्रसिध्द झाली आहे.

सदर ठिकाणच्या शेततळ्यामधील दगड उचल करण्यासाठी संबंधितास तहसीलदार, चांदूर रेल्वे यांनी दि.२३/१०/२०१७ व दि.०८/०१/२०१८ च्या आदेशानुसार अनुक्रमे ३७५ ब्रास व २५० ब्रास याप्रमाणे एकूण ६२५ ब्रास गौण खनिजाची उत्खनन व वाहतूक करण्याची मंजूरी दिली असून त्याकरीता आवश्यक स्वामित्वधन रक्कम रु.२,५१,०००/- शासनजमा करण्यात आले आहे. सदर ठिकाणाहून मंजूर ६२५ ब्रास गौण खनिजाची परवानगी असतांना १४९५ ब्रास जादाच्या गौण खनिजाचे उत्खनन केल्याबद्दल तहसीलदार, चांदूर रेल्वे यांनी दि.०७/०२/२०१८ रोजी संबंधितांविरुध्द रु.८०,७३,०००/- इतक्या रक्कमेचे दंडात्मक आदेश पारीत केले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दापोली, मंडणगड व खेड (जि.रत्नागिरी) तालुक्यामधील बस
स्थानकांसाठी निधी देण्याबाबत**

(४७) * ११५४०६ श्री.संजय कदम (दापोली) : सन्माननीय परिवहन मंत्री
पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दापोली, मंडणगड व खेड (जि.रत्नागिरी) तालुक्यामधील असलेल्या बस स्थानकात प्रचंड दुर्गंधी, शौचालयाची दुरवस्था व ठिकठिकाणी कचऱ्याचे ढीग पडल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त तालुक्यात बसेसच्या अनियमित फेऱ्या असल्यामुळे विद्यार्थी, रुग्ण व वृद्धांची गैरसोय होत असल्याने व याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी व ग्रामस्थांनी वारंवार मागणी करूनही फेऱ्या नियमित होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या स्थानकांची शासनाने पाहणी केली आहे काय, त्यानुसार स्थानकांची दुरवस्था दूर होण्याकरिता निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत व बसेसच्या फेऱ्या नियमित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते : (१) नाही.

(२) व (३) वाहतूक कोंडी वगळता रत्नागिरी विभागातील महामंडळाच्या सर्व बसेस वेळेतच धावतात.

तसेच, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसेस, बसस्थानके, कार्यालये, निवासस्थानांची सामाईक जागा, चालक/वाहक विश्रांतीगृह, अतिथीगृह, पाण्याच्या टाक्या इ. ची स्वच्छता प्रभावीपणे होण्यासाठी राज्य स्तरावर ब्रिक्स इंडिया लि. या संस्थेची अलीकडेच नेमणूक करण्यात आली असून, त्यांनी स्वच्छतेचे काम चालू केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोयगांव (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत

(४८) * ११५५७२ श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोयगांव-चाळीसगांव, पाचोरा-बनोटी, तिडका-घाटनांद्रा (ता.सोयगाव, जि.औरंगाबाद) या तिन्ही रस्त्यांची अत्यंत दुरवस्था झालेली असतानाही या रस्त्यांच्या दुरुस्तीकडे संबंधितांचे दुर्लक्ष झाले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, तिडका ते तबली व तिडका ते घाटनांद्रा या दोन्ही रस्त्यांच्या कामांचे भुमिपुजन स्थानिक आमदार यांचे हस्ते माहे सप्टेंबर, २०१७ मध्ये करण्यात आले असतानाही या रस्त्यांच्या कामास अद्याप सुरुवात झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने खड्डेमुक्त रस्ते करण्याची घोषणा केली असताना सोयगांव-चाळीसगांव, पाचोरा-बनोटी, तिडका-घाटनांद्रा या रस्त्यांची दुरुस्ती न करण्याची तसेच तिडका ते तबली व तिडका ते घाटनांद्रा या रस्त्यांच्या कामास सुरुवात न करण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, याबाबत चौकशी करून उक्त रस्त्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

तथापी, प्रश्नांकित रस्त्यांपैकी तिडका ते कवली व तिडका घाटनांद्रा या भागातील लांबी काही प्रमाणात क्षतिग्रस्त झाली आहे. या लांबीतील डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरण्यात आले असून वाहतूक सुरळीत चालू आहे.

(२) व (३) होय. खरे आहे.

प्रश्नांकित कामासाठी निविदा बोलावण्यात आल्या होत्या. परंतु काही बाबींमुळे निविदा प्रक्रीया रद्द करावी लागली. या कामासाठी पुनः निविदा बोलावण्यात आल्या आहेत. यामुळे काही विलंब झाला. आता निविदा निश्चिती करून काम पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण (जि.ठाणे) येथील देसाई खाडीपूल, काटईतील रेल्वे उड्डाणपूल
आणी पत्रीपूल या पुलांची पुनर्बांधणी करण्याबाबत**

- (४९) * १०५४३९ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) कल्याण (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील देसाई खाडीपूल, काटईतील रेल्वे उड्डाणपूल आणि पत्रीपूल हे तिन्ही पूल धोकादायक स्थितीत असून सदर पूल वाहतुकीस योग्य नसल्याचा अहवाल रस्ते विकास महामंडळाने शासनाकडे दिलेला असतांनाही सदर पुलांवरून वाहतुक सुरु असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त तीन्ही पुलांची तातडीने पुनर्बांधणी अथवा दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) कल्याण (जि.ठाणे) येथील देसाई खाडीपूल काटईतील रेल्वे उड्डाण पूल आणि पत्रीपूल हे तिन्ही पूल महामंडळातर्फे नेमलेल्या सल्लागारांमार्फत केलेल्या प्राथमिक पाहणीनुसार सुस्थितीत आहेत.

दरम्यान, महामंडळाने या रस्त्यांच्या टप्पा-१ च्या सहापदरीकरणाच्या प्रस्तावात पत्रीपूल येथे नवीन उड्डाणपूल तर काटई येथे दोन पदरी दोन आर.ओ.बी. बांधण्याच्या कामांचा समावेश केला आहे. तसेच मंत्रीमंडळाच्या पायाभूत सुविधा समितीने दिलेल्या मान्यतेप्रमाणे सदर प्रकल्पासाठी इपीसी तत्वावर बांधकाम कंत्राटदार नेमणूक करण्यात आली असून या प्रकल्पासाठी

प्रकल्प व्यवहार्यता तफावत निधी महामंडळास वर्ग करण्यासाठी शासनामार्फत निधी उपलब्धतेप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली जिल्ह्यातील वाळवा-बोरगाव-बहे-तांबवे-कासेगाव-वाटेगाव
या रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत**

(५०) * ११४३१७ श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाळवा-बोरगाव-बहे-तांबवे-कासेगाव-वाटेगाव (जि.सांगली) या राज्यमार्ग क्रमांक १५८ ची दुरुवस्था झाल्यामुळे रस्त्यावरून वाहने चालविणे गैरसोयीचे झाले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याच्या दुरुस्तीबाबत स्थानिक नागरिकांनी तसेच लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सांगली यांच्याकडे गत दोन वर्षांपासून लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहे व त्यानुसार उक्त रस्त्याची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

प्रश्नांकित रस्ताच्या डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरून रस्ता वाहतूकीसाठी सुस्थितीत ठेवण्यात आला आहे.

(२) होय खरे आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्नांकित रस्ता पुसेसावळी - वांगी - अंबक - देवराष्ट्रे - किलोस्करवाडी - बुर्ली - आमणापुर - औदुबर - वाळवा - बोरगांव - तांबवे -

कासेगांव - वाटेगांव - वाकुर्डे - बु. येळापूर - आरळे - चांदोली - खुदलापूर रा.मा. १५८ चा भाग आहे. या रस्त्याच्या प्रश्नांकित लांबीत डांबरी पृष्ठभागावर पडलेले खड्डे भरण्यात आले आहेत. रस्त्याच्या क्षतिग्रस्त लांबीपैकी १७.२ कि.मी. लांबीत मजबूतीकरण व डांबरीकरणाचे काम प्रगतीत आहे. उर्वरित आवश्यक कामे मंजूरी निधी निकष व प्राधान्य क्रमानुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे. रस्त्यावरून वाहातुक सुरळीत चालू आहे.

आळजापूर-चीलेवाडी (रेडे घाट) (जि.सातारा)

या रस्त्याचे बांधकाम करण्याबाबत

(५१) * ११५५४१ श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आळजापूर-चीलेवाडी (रेडे घाट) (जि.सातारा) या रस्त्यासाठी दोन वर्षापूर्वी सर्वेक्षण करण्यात आले असूनही अद्यापपर्यंत रस्त्याच्या कामाला सुरुवात झाली नसल्याचे तसेच रस्त्याचे काम सुरु करण्याबाबतची मागणी कोरेगाव आणि फलटण तालुक्यातील नागरिकांनी वारंवार केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याअभावी फलटण तालुक्यातून कोरेगाव तालुक्यात जाण्यासाठी ३५ किमी लांबीचा वळसा घ्यावा लागत असल्याने नागरिकांचा वेळ, पैसा आणि इंधन व्यर्थ जाऊन त्यांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त रस्त्याच्या कामास तातडीने सुरुवात करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) प्रस्तूत रस्त्याचे काम, निकष, भूसंपादन, मंजूरी व निधीच्या उपलब्धतेनुसार हाती घेण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पनवेल (जि.रायगड) तालुक्यातील करमणूक कर थकीत असल्याबाबत

(५२) * १०५४५८ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पनवेल (जि.रायगड) तालुक्यातील बहुतांशी केबल चालकांनी करमणूक कर भरण्यास असहकार केलेला असून त्यांचेकडे कोट्यवधी रुपयांची थकबाकी असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहे व त्यानुसार उक्त केबल चालकांकडून करमणूक कराची थकीत रक्कम वसूल करण्याबाबत तसेच कर न भरणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२) व (३) राज्यघटना (१०१ वी सुधारणा) अधिनियम, २०१६ च्या अनुषंगाने मनोरंजन, संस्कृती आणि खेळ विषयक सेवा यावर दि.०१ जुलै, २०१७ पासून वस्तू व सेवा कर बसविण्यात आला आहे. त्यामूळे, दि.०१ जुलै, २०१७ पासून करमणूकीच्या साधनांवर महसूल व विभागाकडून करमणूक शुल्क वसूल केला जात नाही.

तथापि, माहे जून, २०१७ अखेर पनवेल (जि.रायगड) तालुक्यातील एकूण २६६ केबल चालकांकडे थकीत असलेल्या करमणूक शुल्काच्या एकूण रु. १०६.४६ लक्ष इतक्या रकमेपैकी जानेवारी २०१८ अखेर रु. ७८.८५ लक्ष इतक्या रकमेची वसूली करण्यात आली असून त्यापैकी, माहे जानेवारी, २०१८ अखेर, एकूण ६२ केबल चालकांकडे थकीत असलेल्या एकूण रु.२७.६० लक्ष इतक्या उर्वरीत रकमेच्या करमणूक शुल्काच्या वसूलीची कार्यवाही क्षेत्रीय पातळीवर नियमानुसार करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.